

شرکت بورس کالای ایران (سامی عام)

گزارش فعالیت هیئت مدیره به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام

سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

پیام هیئت مدیره.....	۱
گزیده اطلاعات شرکت.....	۳
گزیده اطلاعات عمومی شرکت.....	۳
گزیده اطلاعات مالی شرکت.....	۴
گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت.....	۶
معرفی شرکت بورس کالای ایران.....	۷
موضوع فعالیت.....	۸
نظام بنگاه داری و حاکمیت شرکتی.....	۸
هیئت مدیره.....	۹
ساختار سازمانی.....	۱۰
حسابرس مستقل و بازرس قانونی.....	۱۱
سرمایه و ترکیب سهام داران.....	۱۱
معاملات سهام شرکت.....	۱۴
چشم انداز و مأموریت بورس کالای ایران.....	۱۵
راهبردها.....	۱۷
منشور اخلاقی.....	۱۸
سال شمار بورس کالای ایران.....	۱۹
معرفی بازارها.....	۲۲
عملکرد سال ۱۴۰۰ بورس کالای ایران در یک نگاه.....	۲۹
اهم دستاوردهای سال ۱۴۰۰.....	۲۹
توسعه سرمایه انسانی.....	۳۰
کمیته های تخصصی هیئت مدیره.....	۳۲
سایر کمیته های تخصصی شرکت.....	۳۵
گستره بورس کالای ایران در کشور.....	۳۷
مدیریت ریسک.....	۳۹
آمار معاملات بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال های گذشته.....	۳۹
بازار فیزیکی.....	۴۰
محصولات.....	۴۳
بازار مالی.....	۴۵
پذیرش کالاها، شرکت ها، اوراق بهادار مبتنی بر کالا و انبارها.....	۴۶

۵۴	گزارش مالی
۵۴	مقایسه‌ی بودجه و عملکرد
۵۵	عملکرد مالی
۵۵	نسبت‌های مالی
۵۶	درآمد حاصل از کارمزد معاملات
۵۶	اشخاص وابسته
۶۰	برنامه‌های سال ۱۴۰۱
۶۱	پیشنهاد هیئت‌مدیره

مجمع محترم عمومی سالانه صاحبان سهام شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

در اجرای مفاد ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، مصوب اسفند ۱۳۴۷ و ماده ۴۵ قانون بازار اوراق بهادار بدین وسیله گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ بر پایه سوابق، مدارک، اطلاعات و مستندات موجود تهیه و به شرح ذیل تقدیم می‌گردد.

گزارش حاضر به عنوان یکی از گزارش‌های سالانه هیئت‌مدیره به مجمع، مبتنی بر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی بوده و اطلاعاتی را درخصوص وضع عمومی شرکت و عملکرد هیئت‌مدیره فراهم می‌آورد. به نظر اینجانبان اطلاعات مندرج در این گزارش که درباره عملیات، فعالیت‌ها، کارکردهای اصلی و وضع عمومی شرکت می‌باشد، با تاکید بر ارائه نتایج عملکرد هیئت‌مدیره و در جهت حفظ منافع سهام‌داران شرکت و مطابق مقررات قانونی و اساسنامه شرکت تهیه و ارائه گردیده است. این اطلاعات منطبق با واقعیت‌های موجود بوده و نتایج احتمالی آنها در آینده، تا حدی که در موقعیت فعلی می‌توان پیش‌بینی نمود، به نحو درست و مستند در این گزارش منعکس گردیده و هیچ موضوعی که عدم اطلاع از آن موجب گمراهی استفاده‌کنندگان و یا ذینفعان می‌شود، از گزارش حذف نگردیده است. این گزارش در تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۸ به تایید هیئت‌مدیره رسیده است.

اعضای هیات‌مدیره	سمت	نماینده	امضاء
	شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	رئیس هیئت‌مدیره	علی سعیدی
	شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت‌مدیره	بهزاد کرمی
	شرکت سرمایه‌گذاری نفت و گاز پتروشیمی تامین (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	امیر مهدی صبائی
	شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	بهمن تجلی زاده
	شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	طهمورث جوان‌بخت
	شرکت تامین سرمایه تمدن (سهامی عام)	عضو هیئت‌مدیره	سیروان امینی
	شرکت کارگزاری سی‌ولکس (سهامی خاص)	عضو هیئت‌مدیره	محمودرضا الهی‌فرد
	مدیرعامل	حامد سلطانی‌نژاد	

پیام هیئت مدیره

بورس کالای ایران در سالی که مطابق رهنمودهای مقام معظم رهبری با شعار «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری گردید، با تمام فراز و فرودها، هم‌چون سنوات گذشته برگ زرینی به کارنامه موفقیت‌های خود افزون نمود. بزرگترین بازار متشکل کالایی و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در کشور، در این مقطع زمانی ارزش کل معاملات را به رقم ۶,۶۵۷ هزار میلیارد ریال ارتقا داد که رشد ۹۰ درصدی نسبت به سال ۹۹ داشته و این مهم نشان‌دهنده حرکت رو به جلو در راستای تحقق مأموریت‌های محوله به این بورس است.

گذشته از افزایش ارزش و حجم معاملات، راه‌اندازی بسترها و ابزارهای معاملاتی جدید از جمله توسعه معاملات حراج باز، معاملات سیمان، راه‌اندازی صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا، راه‌اندازی معاملات گواهی‌سپرده برنج، میلگرد، شیشه و سیمان از جمله اقدامات توسعه‌محور بود که در این سال، موجب گسترش محیط کسب‌وکار بزرگترین بورس کالایی کشور شد. مجموعه اقدامات صورت‌گرفته حاکی از نقش پررنگ و اثرگذاری نهاد بورس کالا در اقتصاد کشور، به‌خصوص در برآورده کردن نیازهای بخش‌های مختلف اقتصاد به ویژه صنایع بالادستی، در کنار کارکرد کشف قیمت رقابتی، کاهش هزینه‌های معاملاتی، امنیت اقتصادی، تأمین مالی و در نتیجه رونق اقتصادی و حمایت از تولید است.

اینک در حالی که سال ۱۴۰۰ با تمام فراز و نشیب‌های اقتصادی خود به سرانجام رسیده است، هیئت‌مدیره شرکت بورس کالای ایران افتخار دارد گزارش عملکرد خود را برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ به سهام‌داران محترم تقدیم نماید. این گزارش در بردارنده اهم اقداماتی است که مجموعه هیئت‌مدیره و مدیریت شرکت در راستای رسالت و مأموریت خود و بر مبنای مصوبات مجامع عمومی، راهبردهای کلی و برنامه‌های عملیاتی در سال ۱۴۰۰ و تصمیمات هیئت‌مدیره به‌عمل آورده است که کمک شایانی به شرکت در

راستای انجام یکی از اصلی ترین وظایف خود، یعنی حفظ، صیانت و ارتقای منافع سهام داران نموده است.

تمامی دستاوردهای شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۰ را در سایه الطاف خداوند متعال، مرهون اعتماد و حمایت های سهام داران محترم و تلاش بی وقفه همکاران متخصص و متعهد در نیل به اهداف شرکت می دانیم که بدین وسیله مراتب تشکر و قدردانی خود را از آنان اعلام می داریم.

شرکت بورس کالای ایران همچون سال های گذشته، در سال ۱۴۰۱ نیز در راستای مأموریت و چشم انداز خود مبنی بر «مرجعیت پایدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی» بر آن است تا با تمرکز بر توسعه خطوط کسب و کار جدید در کنار گسترش و تعمیق بازارها و توسعه ابزارهای نوین، زنجیره خدمات خود را تکمیل نموده و در ارتقای شفافیت، سلامت و رونق اقتصاد ملی کشور نقش آفرینی نماید.

امید است شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۱ که با شعار «سال تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین» نام گذاری شده است، بتواند با به کارگیری ظرفیت ها و توانمندی های خود در بازار سرمایه، هم چون گذشته سهم شایانی در حمایت از زنجیره تولید کشور از طریق ارتقا شفافیت و کارایی بازار داشته باشد.

گزیده اطلاعات شرکت

گزیده اطلاعات عمومی شرکت

جدول ۱- گزیده اطلاعات عمومی شرکت

نوع شرکت	سهامی عام
سال تاسیس	۱۳۸۶
تعداد سهامداران	۹۱,۸۶۴ سهامدار تا تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
تعداد سهام	۵,۰۰۰ میلیون سهم
مدیر عامل	حامد سلطانی نژاد
تعداد پرسنل	۲۲۶ نفر تا ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
تعداد پذیرش‌های صورت گرفته براساس کالا، تولیدکننده و عرضه کننده	۵۱۷ پذیرش
ابزارهای معاملاتی موجود	قراردادهای نقد، سلف، نسیه، مناقصه، حراج باز و کشف پیریمیوم؛ اوراق سلف موازی استاندارد؛ گواهی سپرده کالایی؛ قراردادهای آتی؛ قرارداد اختیار معامله؛ صندوق کالایی.
چشم انداز	مرجع پایدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی

گزیده اطلاعات مالی شرکت

جدول ۲- گزیده اطلاعات مالی شرکت

سال	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
الف) اطلاعات عملکرد مالی سال			
میلیون ریال			
درآمد خالص	۴,۵۲۳,۹۳۶	۲,۶۱۲,۳۱۳	۱,۳۸۱,۴۲۷
سود عملیاتی	۳,۴۱۹,۲۱۲	۱,۹۰۵,۶۶۰	۶۷۰,۲۶۵
درآمدهای غیرعملیاتی	۱,۱۳۵,۴۸۵	۱,۱۲۵,۹۱۲	۵۴۱,۰۱۴
سود خالص - پس از کسر مالیات	۳,۹۶۴,۳۲۸	۲,۹۳۶,۶۱۰	۱,۱۰۱,۱۸۵
وجوه نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی	۲,۶۸۱,۸۴۵	۱,۷۵۹,۵۳۱	۱,۱۸۸,۳۹۹
ب) اطلاعات وضعیت مالی در پایان سال			
میلیون ریال			
جمع دارایی‌ها	۱۳,۱۰۹,۲۳۸	۸,۳۱۸,۴۲۵	۴,۳۶۵,۶۳۸
جمع بدهی‌ها	۴,۱۳۵,۵۴۷	۲,۸۴۳,۰۶۱	۱,۲۰۱,۱۰۳
سرمایه ثبت شده	۵,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱,۸۶۰,۰۰۰
جمع حقوق مالکانه	۸,۹۷۳,۶۹۲	۵,۴۸۴,۳۶۴	۳,۱۶۴,۵۳۶
ج) نرخ بازده			
درصد			
نرخ بازده دارایی‌ها	۳۰	۳۳	۳۰
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام (ارزش ویژه)	۴۴	۵۰	۴۱
د) اطلاعات مربوط به هر سهم			
تعداد سهام در پایان سال مالی	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۶۰,۰۰۰,۰۰۰
پیش‌بینی سود هر سهم - ریال ^۱	۷۳۶	۴۳۲	۲۲۲
سود واقعی هر سهم - ریال ^۲	۷۹۳	۵۴۷	۲۲۰
سود نقدی هر سهم - ریال ^۳	۸۰*	۷۵	۳۷

* پیشنهاد هیئت‌مدیره

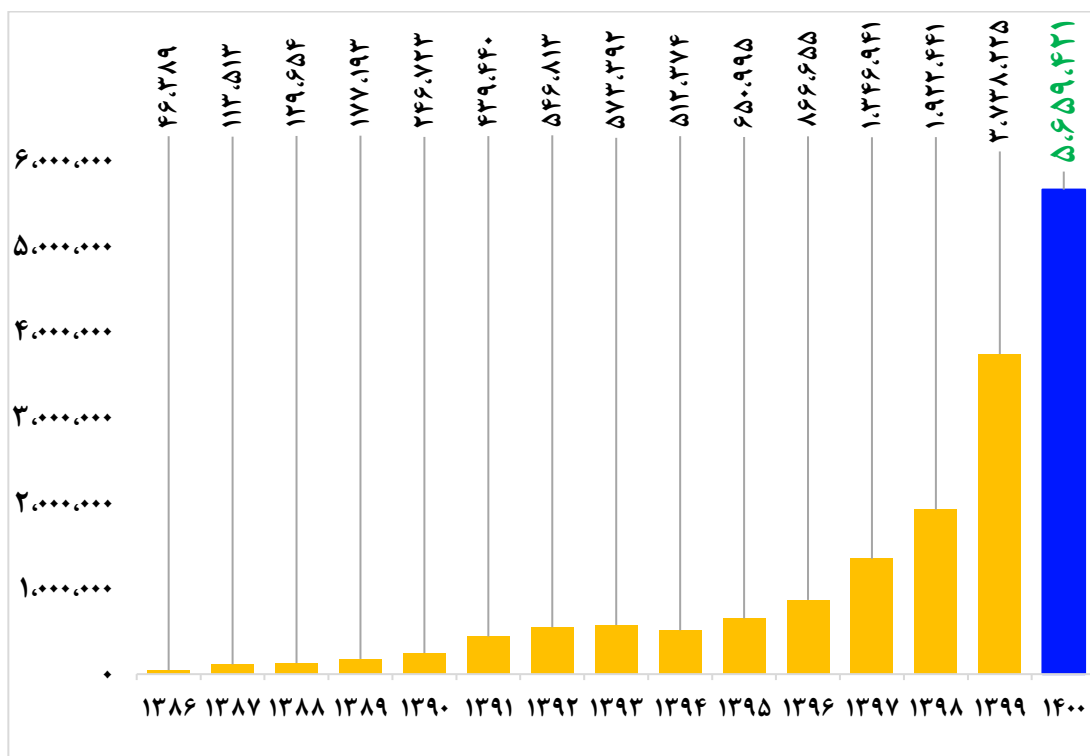
^۱ پیش‌بینی سود هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

^۲ سود واقعی هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

^۳ سود نقدی هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

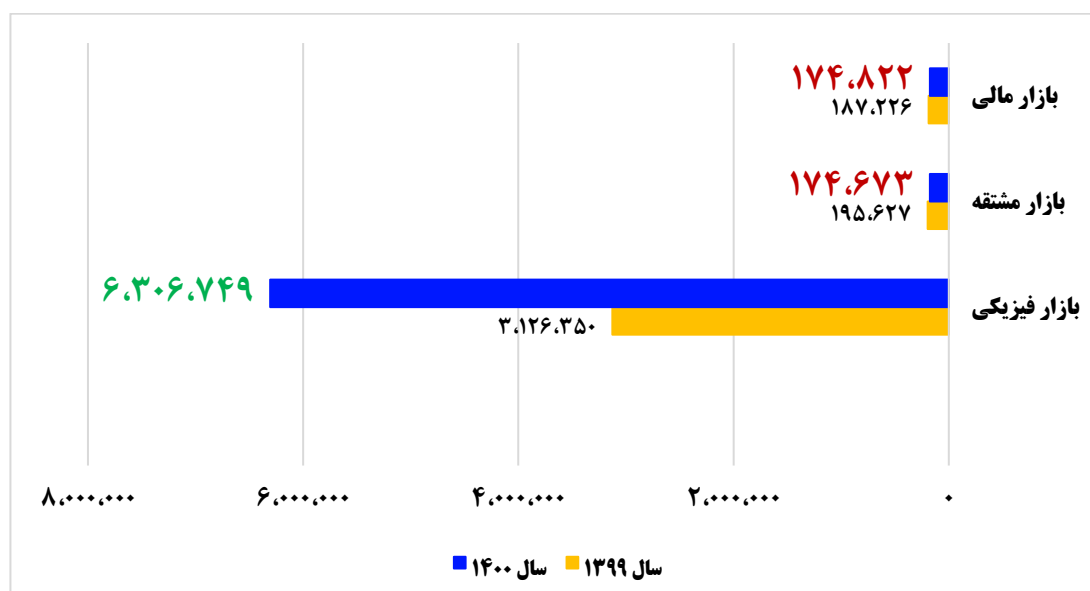

روند درآمدهای سالانه (مجموع درآمد خالص و غیرعملیاتی) شرکت بورس کالای ایران از تاسیس تاکنون

نمودار ۱- روند درآمدهای سالانه شرکت بورس کالای ایران از تاسیس تاکنون (میلیون ریال)

مقایسه توزیع ارزش معاملات به تفکیک بازارها در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال گذشته

نمودار ۲- مقایسه توزیع ارزش معاملات به تفکیک بازارها در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال گذشته (میلیارد ریال)

گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت

جدول ۳- گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت

بازار فیزیکی	۱۴۰۰		۱۳۹۹		در صد تغییرات		در صد از کل	
	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
صنعتی و معدنی	۵۷,۴۹۷	۳,۶۹۸,۹۸۱	۱۳,۷۳۸	۱,۶۶۱,۶۲۰	۳۱۹٪	۱۲۳٪	۷۵/۵٪	۵۸/۷٪
کشاورزی	۰/۰۱	۷۵۸	۰/۷	۶,۴۹۴	-۹۹٪	-۸۸٪	۰/۰٪	۰/۰٪
پتروشیمی	۵,۳۷۹	۱,۴۵۳,۸۰۱	۵,۱۴۲	۸۳۳,۷۷۴	۴/۶٪	۷۴٪	۷/۱٪	۲۳/۱٪
فرآورده های نفتی	۱۲,۸۹۶	۱,۰۷۵,۰۰۶	۱۴,۳۸۷	۶۰۷,۲۸۲	-۱۰٪	۷۷٪	۱۶/۹٪	۱۷/۰٪
بازار فرعی	۳۷۴	۷۱,۶۶۸	۱۲۳	۹,۲۶۲	۲۰۴٪	۶۷۴٪	۰/۵٪	۱/۱٪
* اموال غیر منقول	-	۰	-	۳۲۶	-	-۱۰۰٪	-	-
** طلا	۴۵۴	۶,۵۳۶	۶۷۵	۷,۵۹۱	-۳۳٪	-۱۴٪	-	۰/۱٪
جمع بازار فیزیکی	۷۶,۱۴۷	۶,۳۰۶,۷۴۹	۳۳,۳۹۱	۳,۱۲۶,۳۵۰	۱۲۸٪	۱۰۳٪	۱۰۰/۰٪	۱۰۰/۰٪
بازار مناقصه	حجم (عدد)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (عدد)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش		
کنتور برق	۶۸,۷۴۹	۴۶۶	۲۰,۰۰۰	۶۷	۲۴۴٪	۵۹۳٪		
بازار مشتقه	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	قرارداد	ارزش		
قراردادهای آتی	۶,۵۰۴,۳۴۳	۱۶۵,۵۷۲	۱۳,۷۲۷,۳۴۱	۱۹۲,۱۰۳	-۵۳٪	-۱۴٪		
*** قراردادهای اختیار معامله	۱۸۵,۳۱۹	۹,۱۰۱	۳۴,۵۴۴	۳,۵۲۴	۴۳۶/۵٪	۱۵۸٪		
جمع قراردادهای مشتقه	۶,۶۸۹,۶۶۲	۱۷۴,۶۷۳	۱۳,۷۶۱,۸۸۵	۱۹۵,۶۲۷	-۵۱٪	-۱۱٪		
بازار ابزارهای مالی	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	قرارداد	ارزش		
سلف موازی استاندارد	۱۱,۷۵۹,۳۲۲	۱۳,۸۴۵	۵۳,۱۴۹,۰۱۶	۳۹,۵۶۶	-۷۸٪	-۶۵٪		
گواهی سپرده کالایی	۳۲۰,۳۲۲,۴۲۷	۹۸,۴۹۰	۱۳۲,۸۲۲,۶۵۹	۸۸,۲۵۰	۱۴۱٪	۱۱/۶٪		
صندوق سرمایه گذاری	۲,۵۳۱,۱۷۹,۵۲۵	۶۲,۴۸۶	۱,۵۵۹,۶۹۲,۵۸۵	۵۹,۴۱۰	۶۲/۳٪	۵٪		
جمع بازار مالی	۲,۸۶۳,۲۶۱,۲۷۴	۱۷۴,۸۲۲	۱,۷۴۵,۶۶۴,۲۶۰	۱۸۷,۲۲۶	۶۴/۰٪	-۷٪		
جمع کل معاملات بورس کالای ایران	-	۶,۶۵۶,۷۰۹	-	۳,۵۰۹,۲۷۰	-	۹۰٪		

*: به میزان ۳ باب واحد تجاری طی سال ۱۳۹۹ مورد معامله قرار گرفته است.

** واحد طلا: کیلوگرم

*** ارقام ذکر شده در ردیف قراردادهای اختیار معامله بر اساس "ارزش اعمال" قراردادهای اختیار معامله در سال های ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹ بوده است و "ارزش معامله" قراردادهای اختیار معامله به ترتیب ۵۳۲ و ۴۰۸ میلیارد ریال می باشد.

معرفی شرکت بورس کالای ایران

به لحاظ تاریخی سابقه بورس کالای ایران به دو سازمان مجزا برمی گردد، سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران، که در شهریورماه سال ۱۳۸۲، فعالیت خود را آغاز کرد و همچنین سازمان کارگزاران بورس کالای کشاورزی ایران، که در شهریورماه سال ۱۳۸۳، شروع به فعالیت نمود. شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) بر اساس قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی تأسیس و در تاریخ ۱۳۸۶/۵/۲ تحت شماره ۳۰۱۹۸۴ و شناسه ملی ۱۰۱۰۳۳۸۷۵۲۰ نزد اداره ثبت شرکتها و موسسات غیر تجاری تهران به ثبت رسیده است. بر اساس صورتجلسه نقل و انتقال فی مابین این شرکت و سازمانهای کارگزاران بورس فلزات تهران و کارگزاران بورس کالای کشاورزی ایران که طی نامه شماره ۱۲۱/۱۸۷۱۶ مورخ ۱۳۸۶/۷/۴ به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار نیز رسیده است، کلیه عملیات و فعالیتهای اجرائی از تاریخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۱ به شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) انتقال و فعالیت شرکت از تاریخ مذکور آغاز گردیده است. در حال حاضر مرکز اصلی شرکت در تهران خیابان آیت ... طالقانی، نبش خیابان بندر انزلی، پلاک ۳۵۱ واقع می باشد. همچنین شرکت دارای تالارهای معاملاتی در شهرهای تهران و کیش می باشد که معاملات صادراتی در محل تالار کیش انجام می شود.

شرکت از تاریخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۲ در بازار پایه شرکت فرابورس پذیرفته شده و طبق ضوابط سازمان بورس و اوراق بهادار از جمله شرکت های ثبت شده نزد سازمان است. در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۲ سهام شرکت بورس کالای ایران بر اساس مصوبه هیئت پذیرش فرابورس ایران در بازار پایه «الف» فرابورس ایران پذیرفته شد. بر اساس این مصوبه معاملات سهام دسته سایر اشخاص شرکت بورس کالای ایران در تابلوی پایه الف فرابورس ایران معامله گردید. درخواست پذیرش سهام شرکت بورس کالای ایران در بورس اوراق بهادار تهران در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۰۲ هیئت محترم پذیرش این بورس مطرح و با پذیرش شرکت بورس کالای ایران در تابلوی فرعی بازار اول بورس اوراق بهادار تهران موافقت به عمل آمد و از تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶ کلیه نمادهای معاملاتی بورس کالا در تابلوی فرعی بازار اول بورس اوراق بهادار تهران معامله گردید.

بدین ترتیب، هم اکنون بورس کالای ایران با بیش از ۱۵ سال سابقه، بستری مناسب برای معاملات انواع محصولات صنعتی و معدنی، محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی و محصولات کشاورزی در قالب قراردادهای نقد، نسبه، سلف و کشف پرمیوم در بازار معاملات کالای فیزیکی و بازار فرعی فراهم کرده است. همچنین در این بورس، معاملات ابزارهای نوین مالی از جمله قرارداد آتی، قرارداد اختیار معامله، گواهی سپرده کالایی، سلف موازی استاندارد و صندوق های کالایی بر روی کالاهای مختلف در حال انجام می باشند.

موضوع فعالیت

موضوع فعالیت شرکت طبق مفاد ماده ۳ از فصل دوم اساسنامه شرکت به شرح زیر می باشد:

۱. تشکیل، سازماندهی و اداره‌ی بورس کالا به صورت متشکل، سازمان یافته و خودانتظام به منظور انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده، توسط اشخاص ایرانی و غیرایرانی مطابق قانون و مقررات؛
۲. پذیرش کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر آن از قبیل کالاهای صنعتی، معدنی و کشاورزی و اوراق بهادار مبتنی بر هر کدام مطابق قانون و مقررات؛
۳. تعیین شرایط عضویت برای گروه‌های مختلف از اعضاء، پذیرش متقاضیان عضویت، وضع و اجرای ضوابط حرفه‌ای و انضباطی برای اعضاء، تعیین وظایف و مسئولیت‌های اعضاء و نظارت بر فعالیت آن‌ها و تنظیم روابط بین آن‌ها مطابق قانون و مقررات؛
۴. فراهم آوردن شرایط لازم برای دسترسی منصفانه اعضاء به منظور انجام معاملات کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده مطابق قانون و مقررات؛
۵. همکاری و هماهنگی با نهادهای مالی، شرکت‌ها، ارگان‌ها و سازمان‌هایی که بخشی از وظایف مربوط به دادوستد کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده یا انتشار و پردازش اطلاعات مرتبط با بورس کالا را به عهده دارند، از جمله شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه‌ی وجوه؛
۶. انجام تحقیقات، آموزش و فرهنگ‌سازی مرتبط با بورس کالا برای تسهیل، بهبود و گسترش دادوستد در بورس کالا و انتشار نشریه در حوزه تخصصی و مرتبط با موضوع فعالیت شرکت پس از اخذ مجوزهای لازم؛
۷. همکاری با بورس‌های دیگر در ایران و خارج از ایران به منظور تبادل اطلاعات و تجربیات و یکسان‌سازی مقررات و استانداردها؛
۸. نظارت بر حسن انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده در بورس کالای ایران؛
۹. تهیه، جمع‌آوری، پردازش، انتشار و یا اعلام اطلاعات مربوط به سفارش‌ها و معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده طبق قانون و مقررات؛
۱۰. نظارت بر عرضه‌کنندگان کالاهای پذیرفته شده در بورس کالای ایران و ناشران اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده، مطابق قانون و مقررات؛

۱۱. پذیرش انبارها، نظارت بر فعالیت آن‌ها و انجام عملیات مربوط به انبارها که در جهت تسهیل دادوستد معاملات در بورس کالا انجام می‌شود؛

۱۲. اجرای سایر وظایفی که مطابق قانون و مقررات به‌عهده‌ی شرکت گذاشته شده یا می‌شود.

تبصره: انجام موضوع مندرج در بند ۱۱ این ماده پس از آمادگی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در چارچوب مقررات به آن شرکت منتقل خواهد شد.

نظام بنگاه‌داری و حاکمیت شرکتی

نظام بنگاه‌داری، مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت شرکت، هیئت‌مدیره، کمیته‌های هیئت‌مدیره، سهام‌داران، مقامات ناظر و سایر ذی‌نفعان می‌باشد. همچنین لازمه حرکت در مسیر چشم‌انداز، استقرار نظام حاکمیت شرکتی، برنامه‌ریزی راهبردی و عملیاتی، ایجاد یک محیط کنترلی مؤثر و کارا و فرهنگ مدیریت ریسک یکپارچه در درون شرکت ضمن تعهد به اصول و ارزش‌های اخلاقی است. هیئت‌مدیره شرکت از ستون‌های اصلی شرکت هستند که رفتار و عملکرد آن‌ها باید در ایجاد ارزش افزوده بر سرمایه‌ها و دارایی‌های شرکت در همکاری نزدیک با مدیران اجرایی شرکت متمرکز باشد تا بتوان به اهداف شرکت دست یافت.

هدف اصلی نظام بنگاه‌داری در شرکت بورس کالای ایران، خلق، حفظ و توسعه ارزش برای سهام‌داران و کلیه ذی‌نفعان می‌باشد. برای رسیدن به این هدف، لازم است به وضوح اصول نظارتی مناسب و مدیریت مؤثر و مطلوب تدوین گردد. ما بر این باوریم که توجه به اصول نظام بنگاه‌داری موجب افزایش شفافیت برای همه ذی‌نفعان گردیده تا از یک سو حقوق ایشان حفظ و از سوی دیگر موجبات مشارکت بیشتر ایشان در اداره بهتر شرکت فراهم گردد.

هیئت‌مدیره

مسئولیت هدایت و رهبری شرکت بر عهده اعضای هیات‌مدیره است که ایشان بخشی از این وظیفه را به مدیرعامل و سپس به مدیران ارشد جهت مدیریت و سازمان‌دهی امور شرکت تفویض نموده‌اند. تمامی مسئولیت‌های حقوقی شرکت بر عهده هیات‌مدیره بوده و مدیرعامل راهبری شرکت را عهده‌دار است. به این ترتیب هیئت‌مدیره به نمایندگی از سوی سهام‌داران شرکت، کار نظارت و کنترل را انجام می‌دهند.

«مهم‌ترین وظیفه هیئت‌مدیره به نمایندگی از سوی سهام‌داران شرکت، فرآیند نظارت و کنترل بر

تعیین و تحقق هرچه بهتر اهداف راهبردی و حدود اجرایی شرکت است.»

۲۶	جلسات هیئت‌مدیره
۲۷۷	مصوبات جلسات

هیئت مدیره ی منتخب سهام داران در سال ۱۴۰۰ با برگزاری ۲۶ جلسه، تلاش کرده است علاوه بر ایفای مسئولیت خود در قبال سهام داران، به مسئولیت خود در قبال سرمایه گذاران و سایر ذی نفعان بورس کالای ایران، به عنوان یک نهاد ملی نیز متعهد باشد.

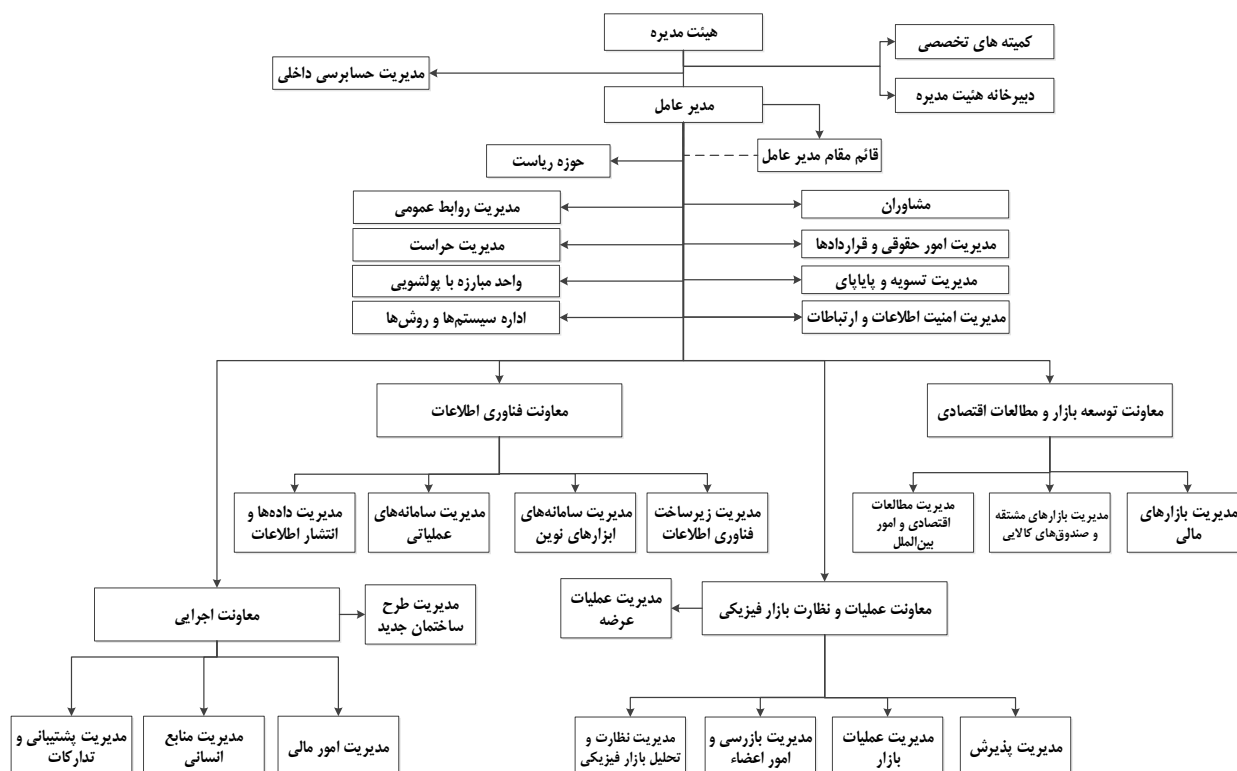
جدول ۴- مشخصات اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

ردیف	اعضای هیئت مدیره	نماینده	سمت	مدت زمان
۱	علی سعیدی	شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	رئیس هیئت مدیره	از تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۸
۲	بهزاد کرمی	شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت مدیره	از تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۸
۳	امیر مهدی صبائی	شرکت سرمایه گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۳
۴	بهمن تجلی زاده	شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۳
۵	طهمورث جوان بخت	شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۰
۶	سیروان امینی	شرکت تامین سرمایه تمدن (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۸
۷	محمود رضا الهی فرد	شرکت کارگزاری سی ولکس (سهامی خاص)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۸
حامد سلطانی نژاد		مدیر عامل		

هیئت مدیره همواره کوشش دارد تا با ایجاد حاکمیت کارآمد بر امور شرکت در راستای منافع سهام داران و تعادل در منافع ذی نفعان مختلف اعم از مشتریان بازار، کارکنان و کارکردهای ملی در جامعه گام بردارد و در جهت ایفای کارا و مؤثر وظایف خود، فعالیت خود را در قالب کمیته های تخصصی شامل کمیته های تدوین مقررات، رسیدگی به شکایات، حسابرسی و بازار سازمان دهی نماید.

ساختار سازمانی

هیئت مدیره شرکت بورس کالای ایران در در اسفندماه سال ۱۴۰۰ بمنظور افزایش چابکی، بهبود و تسریع در اجرای فرآیندها و مدیریت هزینه‌ها و در راستای انطباق هر چه بیشتر ساختار سازمانی با اهداف راهبردی شرکت چارت سازمانی بورس کالای ایران بازنگری نموده است.

شکل ۱- ساختار سازمانی شرکت

حسابرس مستقل و بازرس قانونی

حسابرس و بازرس قانونی شرکت، موسسه حسابرسی آزموده‌کاران می‌باشد و بر اساس قانون تجارت و ماده ۵۲ اساسنامه شرکت، تعیین حق الزحمه حسابرس بر عهده مجمع عمومی عادی می‌باشد.

سرمایه و ترکیب سهامداران

سرمایه شرکت در بدو تأسیس مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال (شامل تعداد ۱۰۰ میلیون سهم، به ارزش اسمی هر سهم ۱,۰۰۰ ریال) بوده و این رقم طی مصوبات مجامع عمومی فوق العاده، مطابق جدول ۵ در مجموع به ۵,۰۰۰ میلیارد ریال رسیده است.

جدول ۵- اطلاعات مربوط به افزایش سرمایه های شرکت

تاریخ برگزاری مجمع فوق العاده	افزایش سرمایه (درصد)	میزان سرمایه پس از اعمال افزایش (میلیارد ریال)	محل افزایش سرمایه
۱۳۹۰/۰۲/۲۰	۲۰	۱۲۰	سود انباشته
۱۳۹۱/۰۲/۳۰	۶۷	۲۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۲/۰۲/۳۰	۵۰	۳۰۰	سود انباشته
۱۳۹۳/۰۳/۰۵	۵۰	۴۵۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۵/۰۴/۲۸	۱۰۰	۹۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۷/۰۵/۲۴	۳۷/۷۸	۱,۲۴۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۸/۰۴/۰۳	۵۰	۱,۸۶۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۳۹۹/۰۴/۰۸	۳۴	۲,۵۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی
۱۴۰۰/۰۴/۱۳	۱۰۰	۵,۰۰۰	سود انباشته و اندوخته احتیاطی

مشخصات سهامداران شرکت در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ به شرح جداول ۶ و ۷ می باشد.

جدول ۶- ترکیب سهامداران شرکت در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

ردیف	گروه سهامداران	تعداد سهامدار	تعداد سهام	درصد مالکیت
۱	کارگزاران عضو	۴۲	۴۱۷,۵۸۴,۵۵۳	۸/۳۵
۲	تولیدکنندگان، عرضه کنندگان و سایر فعالان بورس (فعالان بخش)	۹۱	۸۳۷,۰۵۷,۳۲۱	۱۶/۷۴
۳	نهادهای مالی به استثنای کارگزاران عضو	۵۶	۱,۶۶۲,۶۲۱,۶۸۷	۳۳/۲۵
۴	اشخاصی که جزء دسته های اول تا سوم نیستند (سایر اشخاص)	۹۱,۶۷۵	۲,۰۸۲,۷۳۶,۴۳۹	۴۱/۶۶
	جمع کل	۹۱,۸۶۴	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰

جدول ۷- فهرست سهام داران شرکت در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

ردیف	نام سهام دار	تعداد سهام	درصد
۱	شرکت گروه مالی ملت (سهام عام)	۱۲۳,۰۰۹,۲۰۴	۲/۴۶
۲	شرکت سهامی بیمه ایران (سهامی خاص)	۱۱۹,۳۴۹,۹۹۴	۲/۳۹
۳	شرکت تامین سرمایه تمدن (سهامی خاص)	۱۰۶,۴۰۰,۳۹۲	۲/۱۳
۴	شرکت گروه سرمایه گذاری تدبیر (سهامی خاص)	۱۰۵,۰۹۹,۹۹۴	۲/۱۰
۵	شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی (سهامی عام)	۹۹,۹۹۷,۲۱۲	۲/۰۰
۶	شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)	۸۸,۹۷۰,۹۴۲	۱/۷۸
۷	شرکت سرمایه گذاری فرهنگیان (سهامی خاص)	۸۵,۴۹۹,۹۶۲	۱/۷۱
۸	شرکت بیمه البرز (سهامی عام)	۸۰,۵۹۹,۹۹۴	۱/۶۱
۹	کارگزاری سی ولکس (سهامی خاص)	۷۸,۶۴۷,۲۱۷	۱/۵۷
۱۰	شرکت گروه مدیریت سرمایه گذاری امید (سهامی عام)	۷۸,۲۴۹,۹۹۴	۱/۵۶
۱۱	شرکت گسترش صنعت نوین ایرانیان (سهامی خاص)	۷۵,۷۴۹,۹۹۴	۱/۵۱
۱۲	شرکت سرمایه گذاری آتیه صبا (سهامی خاص)	۷۳,۳۴۹,۹۹۴	۱/۴۷
۱۳	شرکت سیمان فارس و خوزستان (سهامی عام)	۷۳,۲۹۹,۹۹۴	۱/۴۷
۱۴	بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی	۷۳,۲۹۹,۹۸۸	۱/۴۷
۱۵	شرکت بانک کشاورزی (سهامی خاص)	۷۲,۴۹۹,۹۹۴	۱/۴۵
۱۶	سهامدار حقیقی	۷۰,۰۵۱,۸۷۲	۱/۴۰
۱۷	شرکت سرمایه گذاری ملی ایران - سما	۶۳,۵۴۹,۹۹۴	۱/۲۷
۱۸	کارگزاری ستاره جنوب (سهامی خاص)	۵۹,۹۶۰,۶۲۳	۱/۲۰
۱۹	سایر سهام داران (کمتر از یک درصد)	۳,۴۷۳,۴۱۲,۶۴۲	۶۹/۴۵
	جمع	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰

معاملات سهام شرکت

وضعیت معاملات و قیمت سهام

نمادهای معاملاتی شرکت بورس کالای ایران به شرح اکالا (کارگزاران عضو)، تکالا (تولیدکنندگان، عرضه کنندگان و سایر فعالان بورس)، نکالا (نهادهای مالی به استثنای کارگزاران عضو) و کالا (سایر اشخاص) در تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶ با انتقال از تابلوی الف بازار پایه فرابورس ایران به تابلوی فرعی بازار اول معاملاتی بورس اوراق بهادار تهران بازگشایی گردید. همچنین در مورخ ۱۸ مهر ۱۴۰۰ نماد بورس کالا به تابلوی اول بورس تهران انتقال یافت.

وضعیت معاملات سهام شرکت با نماد کالا طی ۳ سال اخیر به شرح جدول ۸ بوده است:

جدول ۸- وضعیت معاملات و قیمت سهام شرکت

سال مالی منتهی به	معامله شده سهام	معامله شده سهام	ارزش سهام	تعداد روزهای باز بودن نهاد	تعداد روزهای باز	نماد معامله شده است	پایان سال مالی		
							ارزش بازار	قیمت سهم	سرمایه
سال	تعداد	میلیارد ریال	میلیارد ریال	روز	روز	روز	میلیارد ریال	ریال	میلیارد ریال
۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۷۶۲,۰۵۹,۷۰۹	۱۷,۱۶۱	۱۷,۱۶۱	۲۰۵	۲۰۵	۲۰۵	۱۱۸,۳۹۱	۶۳,۶۵۱	۱,۸۶۰
۱۳۹۹/۱۲/۳۰	۱,۳۱۲,۹۴۰,۹۱۱	۷۲,۷۵۲	۷۲,۷۵۲	۲۴۷	۲۴۷	۲۴۷	۸۵,۰۰۰	۳۴,۰۰۰	۲,۵۰۰
۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۲,۳۹۷,۴۴۸,۸۶۳	۷۰,۸۳۷	۷۰,۸۳۷	۲۰۷	۲۰۷	۲۰۷	۱۰۲,۴۵۰	۲۰,۴۹۰	۵,۰۰۰

اطلاعات مقایسه‌ای پیش‌بینی‌های درآمد هر سهم و عملکرد واقعی

اطلاعات مربوط به پیش‌بینی درآمد هر سهم شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ و عملکرد واقعی آن به شرح جدول ۹ بوده است:

جدول ۹- پیش‌بینی درآمد هر سهم شرکت

پیش‌بینی سود هر سهم ^۴ - ریال	سود واقعی هر سهم ^۵ - ریال	درصد تغییرات عملکرد نسبت به بودجه
۷۳۶	۷۹۳	٪ ۷/۷

^۴ پیش‌بینی سود هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است

^۵ پیش‌بینی سود هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است

چشم‌انداز و ماموریت بورس کالای ایران

نظر به اینکه شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۸ اقدام به بازنگری سند راهبردی خود نمود، لذا بیانیه ماموریت، چشم‌انداز و ارزش شرکت به شرح ذیل می‌باشند.

بیانیه ماموریت شرکت

شرکت بورس کالای ایران مرجع اصلی کشف قیمت و ارائه‌دهنده خدمات متنوع مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی در راستای پاسخ به نیازهای صاحبان صنایع، تجار و فعالان بازار سرمایه از طریق بستری رقابتی، منصفانه، شفاف و امن بوده و بدین منظور با بهره‌گیری از سرمایه‌های انسانی سرآمد و فناوری‌های نوین، همواره ضمن تمرکز بر بازارهای داخلی به دنبال شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌های بین‌المللی خواهد بود.

بیانیه چشم‌انداز

مرجع پایدار کشف قیمت و معاملات مبتنی بر کالا و اوراق بهادار کالایی

بیانیه ارزش شرکت

بورس کالای ایران ضمن بی‌طرفی و عدالت‌محوری در عرصه رقابت و همچنین وحدت رویه و برخورد همسان در فرآیندهای اجرایی، خود را ملتزم به رعایت قوانین و مقررات و افزایش سلامت و شفافیت حرفه‌ای می‌داند. توجه ویژه به مباحث کارایی و اثربخشی در مدیریت منابع در کنار لحاظ نمودن معیارهای اخلاق‌مداری و پایبندی به ارزش‌های دینی، لیاقت‌محوری و شایسته‌سالاری و همچنین امانت‌داری و صداقت از مبانی انتخاب و به‌کارگیری کارکنان شرکت بوده که با تعبیه مکانیسم‌های یادگیری، رشد و خلاقیت فردی و سازمانی موجبات شکوفایی ایشان فراهم شده است. این شرکت معتقد است پایبندی به اصولی همچون احترام و پاسخگویی به مشتریان و سهام‌داران، یکپارچگی در ارائه خدمات و اخذ رویکرد ترویج و فرهنگ‌سازی زمینه‌ساز ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و نقش‌آفرینی او در اقتصاد ملی خواهد شد.

بی طرفی و عدالت محوری در عرصه رقابت	ب:
وحدت رویه و برخورد همسان در فرآیندهای اجرایی	و:
رعایت قوانین و مقررات	ر:
سلامت و شفافیت حرفه‌ای	س:
کارایی و اثربخشی در مدیریت منابع	ک:
اخلاق‌مداری و پایبندی به ارزش‌های دینی	ا:
لیاقت محوری و شایسته‌سالاری	ل:
امانت‌داری و صداقت	ا:
یادگیری، رشد و خلاقیت فردی و سازمانی	ی:
احترام و پاسخگویی به مشتریان و سهامداران	ا:
یکپارچگی در ارائه خدمات	ی:
رویکرد ترویج و فرهنگ‌سازی	ر:
ایفای مسئولیت‌های اجتماعی	ا:
نقش‌آفرینی در اقتصاد ملی	ن:

راهبردها

راهبردهای ۸ گانه شرکت بورس کالای ایران مطابق با سند راهبردی به شرح ذیل می‌باشند:

شکل ۲ - راهبردهای شرکت بورس کالای ایران

منشور اخلاقی

کلیه کارکنان شرکت بورس کالای ایران با استعانت از عنایات خداوند متعال و با آگاهی از نقش کلیدی خود در تحقق چشم‌اندازها، اهداف و مأموریت‌های سازمانی، تعهدات زیر را همواره مدنظر خواهند داشت:

۱	رفتار سازمانی مبتنی بر پایبندی به قانون در راستای چشم‌انداز و مأموریت‌های شرکت؛
۲	احترام به حقوق و کرامت انسانی افراد و رعایت حریم شخصی و جایگاه آنان؛
۳	پایبندی به شئونات و ارزش‌های مذهبی و رعایت آراستگی و پوشش ظاهری؛
۴	تلاش در جهت افزایش توانمندی‌های علمی و حرفه‌ای با هدف ارتقاء کیفیت خدمات ارائه شده؛
۵	رعایت احترام، ادب، عدل و انصاف در گفتار و رفتار؛
۶	داشتن وجدان کاری، نظم، سعه صدر، انتقاد پذیری، مسئولیت پذیری و وفاداری به منافع شرکت؛
۷	عدم فعالیت و سرمایه‌گذاری در معاملات بورس و عدم مداخله و تاثیرگذاری خارج از ضوابط و مقررات مربوط؛
۸	حفظ اسرار و اطلاعات محرمانه شرکت و عدم افشای آن خارج از ضوابط و مقررات؛
۹	عدم استفاده غیرقانونی از اطلاعات شرکت جهت منافع شخصی خود یا دیگران؛
۱۰	رجحان منافع شرکت بر منافع فردی در صورت وجود هر گونه تعارض منافع؛
۱۱	عدم انجام هر فعالیتی که به شهرت و عملکرد کارکنان و شرکت صدمه زند مانند شایعه‌سازی، تهمت، غیبت و خبرچینی؛
۱۲	احتراز از هر گونه تبعیض و آزار نژادی، قومی، مذهبی و جنسی؛
۱۳	استفاده صحیح و بهینه از امکانات و دارایی‌های شرکت و حفظ و حراست از آنها؛
۱۴	عدم استعمال دخانیات و مواد مخدر در محل کار؛
۱۵	عدم دریافت و پرداخت هرگونه هدیه مالی و غیرمالی.

شکل ۳ - منشور اخلاقی شرکت بورس کالای ایران

سال شمار بورس کالای ایران

اهم رویدادهای سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ شرکت بورس کالای ایران به شرح ذیل می باشد:

۱۳۹۰

- پذیرش سهام شرکت بورس کالای ایران در بازار پایه فرابورس ایران

۱۳۹۱

- پذیرش ۱۰ کالای جدید بر حسب تولید کننده

۱۳۹۲

- پذیرش ۶ کالا-تولید کننده جدید
- عضویت شرکت بورس کالای ایران در فدراسیون بورس های اوراق بهادار اروپایی و آسیایی (FEAS)
- راه اندازی اولین تالار معاملات اختصاصی

۱۳۹۳

- پذیرش ۳ کالا-تولید کننده جدید
- انتشار اولین اوراق سلف موازی استاندارد
- شروع معاملات در بازار فرعی
- عضویت شرکت بورس کالای ایران در کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و اتحادیه الکترونیکی بین بورسی (IEU)
- راه اندازی تالار معاملات کارگزاران

۱۳۹۴

- پذیرش ۳ کالا-تولید کننده جدید
- پذیرش اولین انبارها در بورس کالا در قالب ۲۴ انبار
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده سکه
- اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی محصولات جو و ذرت در قالب گواهی سپرده و بازار فیزیکی برای اولین بار
- بهره برداری از سیستم جامع معاملات الکترونیکی (TTS)

۱۳۹۵

- پذیرش ۱ کالا-تولید کننده جدید
- پذیرش ۷۴ انبار جدید
- پذیرش در بازار پایه الف فرابورس ایران
- انتشار اوراق ۲۷ میلیارد ریالی سلف موازی گندم
- راه اندازی قراردادهای اختیار معامله سکه طلا
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده زعفران
- عضویت شرکت بورس کالای ایران در فدراسیون جهانی بورس ها (WFE)

۱۳۹۶

- پذیرش ۱۱ کالا-تولید کننده جدید
- پذیرش ۹۵ انبار جدید
- رونمایی از سامانه معاملات مجازی بازار مشتقه
- انجام اولین خرید توافقی در بورس کالا
- پذیره نویسی ۳ صندوق سرمایه گذاری کالایی برای اولین بار
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده پسته
- شروع معاملات ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی گندم
- راه اندازی معاملات کشف پرمیوم

۱۳۹۷

- پذیرش در تابلوی فرعی بازار اول معاملاتی بورس اوراق بهادار تهران
- پذیرش ۱۸ انبار جدید
- پذیرش ۲ خزانه جدید سکه طلا
- پذیرش و راه اندازی قرارداد آتی زعفران
- راه اندازی قرارداد اختیار معامله زعفران
- پذیره نویسی صندوق های سرمایه گذاری جدید در اوراق بهادار مبتنی بر سکه

۱۳۹۸

- تدوین و تصویب سند راهبردی شرکت در افق چشم انداز ۱۴۰۴
- پذیرش ۴ کالا-تولید کننده جدید
- راه اندازی قراردادهای آتی پسته
- افتتاح تالار اختصاصی معاملات بورس کالای ایران در ارومیه
- پذیرش ۴ انبار جهت معاملات زعفران نگین و پوشال
- پذیرش ۴ انبار جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی زیره سبز
- پذیرش ۳ انبار جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی پسته فندق

۱۳۹۹

- افزایش سرمایه شرکت
- پذیرش ۶ کالای جدید
- راه اندازی معاملات حراج باز سنگ آهن
- راه اندازی قرارداد آتی نقره
- پذیرش ۷ انبار جدید جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی کشمش، زعفران و خرما
- راه اندازی ۲ صندوق کالایی طلا و زعفران

۱۴۰۰

- انتقال نماد بورس کالا به تابلوی اول بورس تهران
- تعداد ۵۱۷ پذیرش صورت گرفته براساس کالا، تولید کننده و عرضه کننده
- پذیرش ۷۶ انبار
- راه اندازی صندوق های کالایی دارایی پایه طلای لوتوس
- راه اندازی معاملات گواهی سپرده ۶ کالای جدید برنج، سیمان، مس کاتد، میلگرد، نخود و شیشه
- پذیرش شرکت های تولید کننده کالای سیمان
- تنوع بخشی به معاملات رینگ صادراتی (آلومینیوم- مس و ...)
- تکمیل زنجیره عرضه فولاد (با عرضه آهن اسفنجی)
- راه اندازی معاملات مناقصه (دارایی پایه کنتور سه فاز)

شکل ۴- سال شمار بورس کالای ایران

معرفی بازارها

بورس کالای ایران در راستای تحقق اهداف خود توانسته است علاوه بر توسعه معاملات کالاها با استفاده از قراردادهای نقد، نسبه و سلف در بازار فیزیکی، روش‌های معاملاتی دیگری را نیز به بازار معرفی نماید. همچنین در راستای توسعه بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا، ابزارهای معاملاتی مدرن و متنوعی بر روی کالاهای مختلف طراحی و به فعالان بازار معرفی شده است. هر ابزار با ویژگی‌های منحصربه‌فردی که دارا می‌باشد، نیازهای بخشی از فعالان اقتصادی را پوشش می‌دهد. انواع بازارهای معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران در حال حاضر به شرح زیر است:

بازار فیزیکی

در این بازار چهار گروه کالایی اصلی مورد معامله قرار می‌گیرند: محصولات صنعتی و معدنی، محصولات پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی و محصولات کشاورزی. روش‌های معاملاتی در این بازار شامل چهار نوع قرارداد نقدی، نسبه، سلف و کشف پرمیوم است که به سه روش نقدی، اعتباری و روش ترکیبی (نقدی/ اعتباری) تسویه می‌شوند. معاملات نقدی ساده‌ترین شکل معاملات در بازار فیزیکی است. این معاملات در عین سادگی از حیث ایجاد شفافیت در اقتصاد کارکرد بسیار مهمی دارند. فرآیند انجام معاملات نقدی بدین صورت است که در ابتدا مشخصات عرضه از طریق اطلاعیه عرضه به فعالان بازار اعلام شده و پس از آن متقاضیان حائز شرایط، برای خرید کالا رقابت نموده و در صورت موفقیت در رقابت، قرارداد معامله نقدی بین خریدار و فروشنده (عرضه‌کننده) منعقد می‌گردد. پس از انعقاد قرارداد، خریدار و فروشنده در مهلت زمانی کوتاهی به ترتیب ملزم به تسویه وجه و تحویل کالا خواهند بود. در این معاملات امکان کشف قیمت منصفانه محصولات از طریق تقابل میان عرضه و تقاضا فراهم شده و به دلیل وجود سازوکار نظارت بر حسن اجرای تعهدات از طریق اتاق پایاپای بورس، ریسک نکول طرفین معاملات به شدت کاهش می‌یابد. پس از انعقاد قرارداد در معاملات نقدی، خریدار سه روز کاری مهلت دارد که تسویه معامله منعقدشده را به صورت نقدی یا اعتباری انجام دهد. در تسویه نقدی کل مبلغ ارزش قرارداد و کارمزدهای تخصیص‌یافته به خریدار توسط وی ظرف سه روز پرداخت خواهد شد. پس از انجام تسویه توسط خریدار، فروشنده تا سه روز کاری فرصت خواهد داشت که کالا را به خریدار تحویل دهد. معاملات نقدی با تسویه اعتباری تا مرحله انجام معامله و انعقاد قرارداد همانند معاملات با تسویه نقدی صورت گرفته و پس از انعقاد قرارداد، خریدار و فروشنده تسویه را براساس اطلاعیه عرضه انجام خواهند داد که ماحصل آن سند تسویه اعتباری است که به اتاق پایاپای تحویل داده می‌شود. در روش سوم و تسویه ترکیبی نیز بخشی از مبلغ ارزش قرارداد و کارمزدهای تخصیص‌یافته به خریدار توسط وی طی سه روز

پرداخت شده و مابقی ارزش قرارداد مطابق با شرایط مندرج در اطلاعیه عرضه به صورت اعتباری و از طریق امضای سند تسویه اعتباری با فروشنده و ارایه سند آن به اتاق پایاپای، تسویه می‌شود.

نوع دوم قراردادهای موجود در بورس کالای ایران، معاملات مبتنی بر قرارداد نسبه می‌باشد، که در آن پرداخت وجه در سررسید مشخص در آینده صورت می‌گیرد، اما کالا در زمان عقد قرارداد تحویل داده می‌شود. یکی از مزایای این روش معاملاتی، تأمین مواد اولیه برای تولیدکنندگان در صنایع پایین‌دستی و رفع مشکلات مربوط به تنگناهای مالی برای آنهاست.

معاملات سلف نیز از جمله مهم‌ترین ابزارهای تأمین مالی مورد توجه فعالان بازار در بورس کالای ایران است. در این معاملات فروشنده متعهد می‌شود در زمان مشخصی در آینده کالا را به خریدار تحویل دهد. قراردادهای سلف نیز مانند قراردادهای نقدی به صورت تسویه نقدی یا اعتباری و یا ترکیب این دو امکان‌پذیر است. این معاملات از تمامی ویژگی‌های معاملات نقد برخوردار است، به علاوه اینکه قراردادهای سلف با تسویه نقدی، یکی از ابزارهای تأمین مالی فروشندگان کالاها می‌باشند و به صورت فراگیر توسط تولیدکنندگان مورد استفاده قرار می‌گیرند. تأمین مالی در کوتاه‌ترین زمان و درعین‌حال با کمترین هزینه امکان‌پذیر است و هیچ‌گونه محدودیتی از نظر میزان وجوه موردنیاز جهت تأمین مالی وجود ندارد. تولیدکنندگان با استفاده از قراردادهای سلف، کالاهای خود را از چند ماه قبل پیش‌فروش می‌نمایند و در نتیجه این قراردادها پوشش ریسک را برای طرف فروشنده به‌طور کامل فراهم می‌نماید.

در بازار فیزیکی، معاملات کالاها می‌تواند در دو رینگ داخلی و صادراتی انجام شود. در واقع منظور از رینگ داخلی، جلسه معاملاتی برای مبادله کالا با مقصد داخل کشور و منظور از رینگ صادراتی، جلسه معاملاتی برای معاملات کالاهایی است که مقصد آنها صرفاً بازار بین‌المللی است. مراحل پذیرش، فرایند معاملاتی و تسویه در رینگ صادراتی مشابه با رینگ داخلی است، اما معامله در رینگ صادراتی در مقایسه با رینگ داخلی دارای برخی الزامات نظیر الزام خروج کالا از کشور در صورت معامله است.

معاملات کشف پرمیوم

نوع دیگری از معاملات قابل انجام در بازار فیزیکی، معاملات کشف پرمیوم است که برای تبادل کالا میان صنایع بزرگ که به‌طور پیوسته با یکدیگر معامله می‌کنند، طراحی شده است. این قرارداد به گونه‌ای است که در آن معامله‌گران نسبت به خرید و فروش کالا در یک یا چند تاریخ مشخص در آینده با قیمتی که بر اساس فرمول مشخص شده است توافق می‌کنند. به موجب این قرارداد، مقدار معینی مابه‌التفاوت نسبت به قیمت مبنا (قیمت مرجع داخلی یا خارجی در تاریخ سررسید) مورد توافق طرفین معامله قرار می‌گیرد. بر این اساس در ابتدای انجام توافق، طرفین باید قسمتی از ارزش حدودی معامله (بر اساس

قیمت (علی الحساب) را نزد اتاق پایاپای به عنوان ضمانت تودیع کنند. در قراردادهای کشف پریمیوم یک قیمت مبنا (به عنوان مثال قیمت محصول در یکی از بورس های جهانی) برای استعلام قیمت در سررسید در اطلاعیه عرضه اعلام شده و خریداران تنها بر روی صرف و یا کسر قیمت نسبت به قیمت مبنا، باهم به رقابت می پردازند.

بازار مناقصه

معاملات در بازار کالاهای فیزیکی از ابتدای تأسیس بورس کالای ایران با رویکرد مزایده ای یا به عبارت دیگر به شکل عرضه محور انجام می شده است. بدین صورت که عرضه کننده کالای خود را در معرض رقابت خریداران کالا قرار می دهد و تنها زمانی امکان درخواست تقاضای کالا برای خریداران فراهم است که عرضه کالا توسط عرضه کننده انجام پذیرفته باشد. رویکرد عرضه محور به تنهایی توانایی پوشش کامل بازار برخی کالاها را نداشت. در همین راستا بورس کالای ایران، سامانه های معاملاتی و فرآیندهای معاملاتی روش مناقصه را ایجاد کرد. در این روش، متقاضی مشخصات تقاضای خود را در قالب اطلاعیه مناقصه به بورس تحویل نموده و این اطلاعیه در صورت پذیرش بورس منتشر می شود، سپس طی فرآیند حراج، عرضه کنندگان کالا با یکدیگر رقابت کرده و عرضه کننده ای که پایین ترین قیمت پیشنهادی را ارایه کرده، برنده رقابت خواهد بود. در معاملات مناقصه به منظور روان شدن جریان معاملات نوعی امکان انعطاف در مبادلات کالا پیش بینی شده و بدین منظور موضوعی به عنوان صرف و کسر قیمت تعریف شده است که به مابه التفاوت قیمتی اعلام شده در اطلاعیه مناقصه ناشی از تغییر در کیفیت، بسته بندی و یا محل تحویل اشاره دارد که می بایست در زمان تحویل کالا توسط خریدار یا فروشنده به طرف مقابل پرداخت گردد و یا در حساب های فی مابین آنها لحاظ شود.

تالار حراج باز

با توجه به بررسی های صورت گرفته و وجود انواع روش های حراج، به منظور تصمیم منطقی خریداران در هنگام خرید و جلوگیری از خریدهای هیجانی و لزوم تامین مواد اولیه پایدار برای شرکت های خریدار، تالار حراج باز توسط شرکت بورس کالای ایران افتتاح گردیده است. روش انجام معامله در تالار حراج باز مانند سایر تالارها دارای چهار دوره زمانی سبز، زرد، آبی و قرمز می باشد، با این تفاوت که زمان حراج (زمان قرمز یک دقیقه ای) در صورت ثبت سفارش با قیمت بالاتر از سفارش موجود، به مدت زمانی که ناظر از قبل اعلام کرده است تمدید می گردد و حراج تا آنجا ادامه می یابد که خریدار دیگری بالاتر از قیمت سایر خریداران اقدام به ثبت نرخ نکند، لذا پس از پایان زمان اعلام شده از آخرین سفارش خرید ارسال شده، حراج خاتمه یافته و برنده حراج مشخص می گردد. در این روش حراج، کالاهای

تک محموله‌ای و چندمحموله‌ای قابلیت معامله داشته و در صورت چند محموله‌ای بودن کالا، چندین خریدار امکان خرید بخشی از کالای عرضه شده توسط یک عرضه‌کننده را داشته و زمان رقابت در صورتی تکرار می‌گردد که تغییری در ترکیب تخصیص کالا رخ دهد.

بازار فرعی

معاملات بازار فرعی بورس کالای ایران همانند بازار فیزیکی انجام می‌گیرد، با این تفاوت که در آن کالاهایی مورد معامله قرار می‌گیرند که به دلیل عدم دارا بودن ویژگی تداوم عرضه یا استانداردپذیری، امکان پذیرش و معامله در بازار اصلی معاملات کالاهای فیزیکی بورس کالای ایران را دارا نیستند. از مهمترین مزایای عرضه کالاها در بازار فرعی می‌توان به کشف قیمت شفاف و منصفانه، امکان نظارت متمرکز بر معاملات و سرعت بخشیدن به مراحل آن‌ها اشاره کرد. براساس دستورالعمل بازار فرعی بورس کالای ایران، اموال غیرمنقول و کالاهایی که طبق مقررات، شرایط پذیرش در بازار معاملات کالای فیزیکی را از دست می‌دهند نیز از جمله کالاهایی هستند که امکان معامله در بازار فرعی بورس کالا را دارند.

بازار اموال غیرمنقول

اموال غیرمنقول شامل املاک و مستغلات با کاربری‌های گوناگون اعم از اداری، تجاری، مسکونی و اراضی زراعی است که طبق دستورالعمل با روش عرضه یکجا در بازار فرعی قابل عرضه هستند. روش عرضه یکجا روشی است که در آن موضوع مورد معامله به صورت یکجا توسط عرضه‌کننده در بازار فرعی عرضه می‌شود و سفارش هر متقاضی خرید یا کارگزار خریدار باید برابر کل موضوع مورد معامله باشد. عرضه‌کنندگان حقیقی یا حقوقی می‌توانند املاک و مستغلات موردنظر خود را که حائز شرایط اعلام شده است، از طریق کارگزار مشاور پذیرش به بورس کالای ایران معرفی نمایند و املاک با شرایط فروشی که عرضه‌کننده مطابق با فرم سفارش فروش اعلام نموده، در یک فرآیند حراج به فروش خواهد رسید. کاهش بوروکراسی تشریفات مناقصه و مزایده اشخاص حقوقی، کاهش هزینه‌های معاملاتی، ضمانت ایفای تعهدات طرفین و بازاریابی از طریق شبکه ملی کارگزاران مزایای بهره‌گیری از این بازار برای فعالان بازار املاک و مستغلات است.

بازار مشتقه

ابزارهای تعریف شده در این بازار عمدتاً با هدف مدیریت ریسک نوسان قیمت طراحی شده‌اند. دو ابزار مشتقه اصلی یعنی قرارداد آتی و قرارداد اختیار معامله که متعارف‌ترین ابزارهای جهانی مدیریت ریسک به شمار می‌روند در بورس کالای ایران معرفی شده است که به صورت پیوسته و روزانه مورد معامله قرار می‌گیرند.

قرارداد آتی

قرارداد آتی، قراردادی است که بر اساس آن فروشنده متعهد می‌شود در سررسید معین، مقدار معینی از کالای مشخص را به قیمت مشخص بفروشد و در مقابل، خریدار که طرف دیگر قرارداد است، متعهد می‌شود همان کالا با همان مشخصات را در سررسید معین بخرد و برای اینکه هر دو طرف به تعهدات خود عمل کنند باید مبلغی را به عنوان وجه تضمین اولیه نزد اتاق پایاپای بگذارند که این وجه متناسب با تغییرات قیمت معاملات قرارداد آتی موردنظر به صورت روزانه تعدیل می‌گردد. از جمله ویژگی‌های این معاملات می‌توان به تضمین معاملات توسط اتاق پایاپای و نبود ریسک اعتباری، معامله در بورس و شفافیت قیمت، هزینه اندک معاملات، استفاده از اهرم مالی برای خرید و فروش، نقدشوندگی بالای معاملات، استانداردسازی و معافیت مالیاتی اشاره کرد. قراردادهای آتی به دلیل ویژگی‌های خاص خود معمولاً دارای بازار ثانویه پررونق و با نقدشوندگی بالا هستند. قرارداد آتی پرمعامله‌ترین ابزار معرفی شده در بورس‌های کالایی کشورهای پیشرفته است.

قرارداد اختیار معامله

قرارداد اختیار معامله قراردادی است که در آن یک طرف، اختیار(حق) خرید و یا فروش کالایی را از طرف دیگر خریداری می‌کند و به موجب آن قادر خواهد بود که در صورت تمایل در سررسید معینی از این حق خود استفاده کند یا به عبارتی دیگر اختیار خرید یا اختیار فروش خود را اعمال کند. دارنده (خریدار) اختیار این حق را به موجب پرداخت مبلغی به فروشنده اختیار کسب کرده است. در حقیقت تنها خریدار اختیار خرید یا فروش، حق اعمال آن را دارد و در صورت اعمال اختیار از سوی خریدار اختیار، فروشنده ملزم به ایفاء تعهدات عنوان شده در قرارداد اختیار است. در صورت اعمال اختیار خرید، فروشنده اختیار خرید موظف به تحویل دارایی با مشخصات، مقدار و قیمت تعیین شده در قرارداد به خریدار اختیار خرید است و در صورت اعمال اختیار فروش، فروشنده اختیار فروش موظف به خرید دارایی با مشخصات، مقدار و قیمت تعیین شده در قرارداد از خریدار اختیار فروش است. این ابزار نیز برای پوشش ریسک نوسانات قیمت استفاده می‌گردد و از خاصیت اهرمی برخوردار است. هزینه انجام معاملات اندک است و راهبردهای معاملاتی گسترده‌ای را می‌توان با استفاده از این ابزار عملیاتی نمود.

بازار مالی

برخی از ابزارهای تعریف شده در بورس کالای ایران با رویکرد تأمین مالی طراحی شده است. بخش‌های اقتصادی مختلف با به کارگیری این ابزارها قادر خواهند بود تأمین مالی گسترده‌تر و کم‌هزینه‌تری را برای

خود فراهم آورند. همچنین این ابزارها به گونه‌ای طراحی شده است که سرمایه‌گذاران بیشتری را به سوی بازارهای کالایی جذب کند.

اوراق سلف موازی استاندارد

نوع معاملات امکان فروش کالای موردنظر توسط خریدار به شخص ثالث وجود ندارد. به همین دلیل خریداران تمایلی به پیش‌خرید بلندمدت (بیش از ۶ ماه) با این شیوه ندارند و تأمین مالی در این روش به دوره‌های کوتاه‌مدت محدود می‌گردد که این مشکلات با تعریف اوراق سلف موازی استاندارد برطرف شده است. معاملات این اوراق مانند معاملات سلف می‌باشد با این تفاوت که خریدار این اختیار را دارد که قبل از تاریخ سررسید، قرارداد را به شخص دیگری واگذار کند. در این نوع قرارداد، ابتدا اوراق توسط ناشر (تولیدکننده کالا) در بازار اولیه عرضه می‌گردد و پس از آن با تشکیل بازار ثانویه، خریداران می‌توانند اوراق خریداری‌شده را به دیگران واگذار نمایند. در بازار ثانویه هیچ محدودیتی در خرید و فروش اوراق وجود ندارد و افراد می‌توانند اوراق را به دفعات مورد معامله قرار دهند.

گواهی سپرده کالایی

گواهی سپرده کالایی اوراق بهاداری است که مؤید مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا است. به عبارتی بهتر گواهی سپرده کالایی، سندی است که در قبال تحویل کالا به انبارهای تحت نظارت بورس کالای ایران صادر و مشخصات مربوط به کمیت و کیفیت کالا در آن درج می‌گردد. به منظور راه‌اندازی این بازار، انبارهای تخصصی که حائز استانداردهای موردنظر بورس کالا هستند پس از تودیع تضامین و بیمه‌نامه‌های لازم، مورد پذیرش بورس کالا قرار گرفته و ورود و خروج کالا در انبارها تحت نظارت مستمر بورس قرار می‌گیرد. سپس صاحبان کالا می‌توانند کالاهایی را که منطبق با مشخصات کیفی اعلامی توسط بورس باشد نزد انبارها سپرده کنند و به پشتوانه کالای سپرده شده، گواهی سپرده کالایی در سامانه‌ها صادر می‌گردد. دارندگان گواهی سپرده کالایی می‌توانند در بازار طراحی شده توسط بورس کالای ایران اقدام به خرید یا فروش این اوراق کنند. معاملات این اوراق به دو صورت حراج پیوسته و ناپیوسته انجام می‌شود. حراج پیوسته شامل چهار مرحله پیش‌گشایش (مرحله ورود سفارشات عرضه و تقاضا)، حراج تک قیمتی (کشف قیمت با توجه به سفارشات ثبت شده در مرحله پیش‌گشایش)، حراج پیوسته (در این مرحله عرضه و تقاضا با توجه به پیشنهادات قیمتی ثبت شده با یکدیگر تطبیق داده می‌شوند و معاملات ادامه پیدا می‌کند) و نهایتاً پایان جلسه معاملاتی، می‌باشد. حراج ناپیوسته مرحله سوم از مراحل نام برده را شامل نمی‌شود، به این معنا که به محض کشف قیمت گشایش و انجام معامله با توجه به قیمت کشف شده، جلسه معاملاتی پایان یافته و پس از آن هیچ گونه معامله‌ای انجام نمی‌شود.

دارندگان گواهی سپرده می‌توانند با توثیق این اوراق، از شبکه بانکی کشور تسهیلات مالی دریافت نمایند. در این روش اگر مالک گواهی سپرده کالایی به هر دلیلی نتواند به تعهدات بانکی خود عمل نماید، بانک می‌تواند با فروش گواهی سپرده کالایی در بستر معاملاتی بورس کالا، منابع مالی خود را وصول نماید. البته در صورتی که فروش گواهی سپرده میسر نباشد، بانک می‌تواند کالا را تحویل گرفته و در بازار به فروش رساند. با توجه به اینکه در این روش ریسک نکول و نقدشوندگی دارایی توثیق شده برای شبکه بانکی کاهش می‌یابد، استفاده از ابزار گواهی سپرده کالایی موجب تسریع روند پرداخت تسهیلات مالی و کاهش هزینه تأمین مالی برای وام‌گیرندگان خواهد شد. بنابراین به‌کارگیری این روش هدایت منابع بانکی به سمت تولید را تسهیل خواهد نمود.

صندوق کالایی

صندوق‌های کالایی به دلیل ایجاد امکان سرمایه‌گذاری در بازارهای کالایی برای عموم، موفقیت قابل ملاحظه‌ای را در بازارهای مالی جهان به دست آورده‌اند. این صندوق‌ها امکان پیروی از بازده تغییرات قیمتی یک یا چند کالای معین را فراهم می‌آورند و واحدهای آن‌ها در بورس قابل معامله است. فعالیت اصلی این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار مبتنی بر کالاهایی است که به عنوان دارایی پایه صندوق در نظر گرفته می‌شوند.

مدیران این صندوق‌ها با استفاده از وجوه سرمایه‌گذاران، در مقیاس بزرگ سرمایه‌گذاری می‌کنند و به دنبال کسب بازدهی مناسب برای سرمایه‌گذاران صندوق هستند. سرمایه‌گذاران یا دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق به نسبت سهم یا میزان سرمایه‌گذاری خود در صندوق، در سود و زیان آن شریک می‌شوند. این صندوق‌ها به سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهند که به رغم کسب بازدهی از نوسانات قیمتی کالاهای مورد نظر خود، نگرانی چندانی نسبت به نحوه خرید و نگهداری کالا، انبارداری، تحمل هزینه‌های حمل‌ونقل و خسارت‌های احتمالی نداشته باشند.

عملکرد سال ۱۴۰۰ بورس کالای ایران در یک نگاه

اهم دستاوردهای سال ۱۴۰۰

جدول ۱۰ - عملکرد سال ۱۴۰۰ بورس کالای ایران در یک نگاه

هدف راهبردی	اقدامات سال ۱۴۰۰
تعمیق بازارهای موجود	❖ افزایش حجم و ارزش بازار فیزیکی برای زنجیره فولاد و سیمان ❖ افزایش حجم، ارزش و تنوع کالاها در رینگ صادراتی
توسعه کالا/ دارایی پایه جدید بر روی بازارها/ ابزارهای فعلی	❖ امکان سنجی استفاده از گواهی سپرده کالایی به عنوان تضمین عرضه کالا در بازار فیزیکی ❖ راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی بر روی دارایی پایه جدید ❖ طراحی دارایی پایه جدید قراردادهای اختیار ❖ طراحی دارایی پایه جدید قراردادهای آتی
توسعه فرهنگ سرمایه گذاری و ارتقای سواد مالی در حوزه کالایی	❖ راه اندازی پورتال آموزشی بورس کالای ایران
توسعه و ارتقا سیستم ها و سامانه های فناوری اطلاعات و ارتباطات	❖ طراحی و استقرار سامانه پذیرش کالا ❖ طراحی و استقرار سامانه تحت وب پذیرش مشتریان
بهبود فرایندهای کسب و کار	❖ بهبود فرآیند تسویه نقدی و اعتباری (ترکیبی) در سامانه تسویه الکترونیک ❖ تایید سیستماتیک عرضه های دارای تضامین لازم در عرضه های پتروشیمی و فراورده های نفتی ❖ طراحی و استقرار رتبه بندی ریسک کارگزاران در سامانه سیما ❖ طراحی و توسعه داشبورد بازار گواهی سپرده کالایی و صندوق های سرمایه گذاری

توسعه سرمایه انسانی

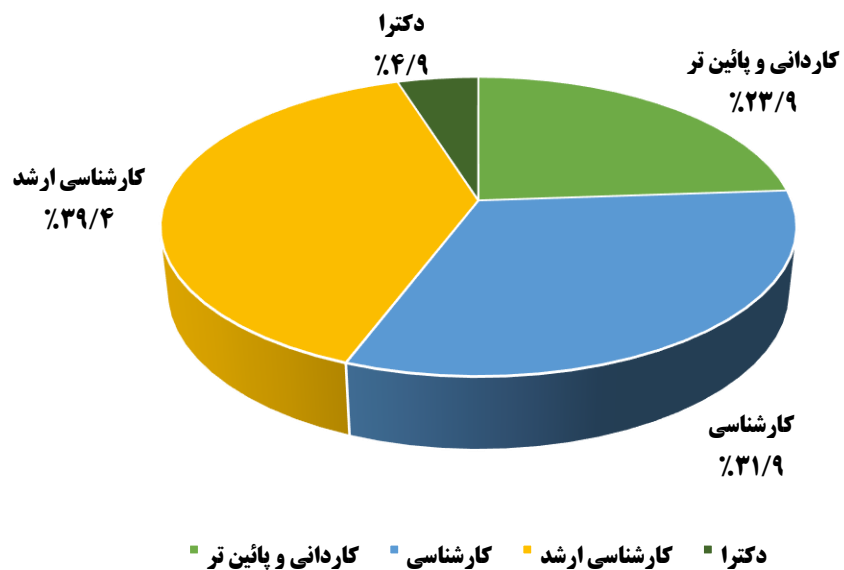
در سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹، برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی در کنار بهسازی، حفظ و نگهداشت نیروی انسانی کارآمد و پویا به منظور استفاده‌ی موثر از منابع انسانی از اولویت‌های شرکت بوده است؛ تدوین، بازنگری، اصلاح و بهبود رویه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های مرتبط با حوزه منابع انسانی از جمله اهم اقدامات اساسی در این راستا بوده است. جداول و نمودارهای ذیل بیانگر وضعیت نیروی انسانی شرکت در پایان دوره مالی مورد اشاره و مقایسه آن با سال قبل می‌باشد:

جدول ۱۱- تعداد کارکنان شرکت براساس جنسیت در پایان سال ۱۴۰۰

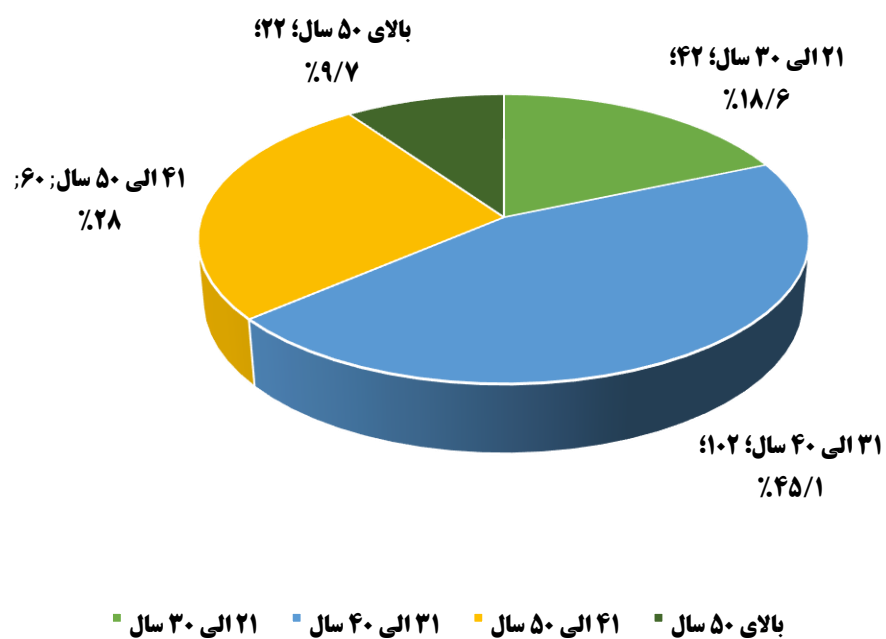
جنسیت	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	افزایش (کاهش) تعداد کارکنان
مرد	۱۷۳	۱۵۹	۱۴
زن	۵۳	۵۳	۰
جمع	۲۲۶	۲۱۲	۱۴

جدول ۱۲- تعداد کارکنان شرکت براساس تحصیلات در پایان سال ۱۴۰۰

مقطع تحصیلی	سال ۱۴۰۰		سال ۱۳۹۹		افزایش (کاهش) تعداد کارکنان
	تعداد	سهم از کل (درصد)	تعداد	سهم از کل (درصد)	
کاردانی و پائین‌تر	۵۴	۲۳/۹	۵۳	۲۵	۱
کارشناسی	۷۲	۳۱/۹	۶۶	۳۱/۱	۶
کارشناسی ارشد	۸۹	۳۹/۴	۸۱	۳۸/۲	۸
دکتر	۱۱	۴/۹	۱۲	۵/۷	(۱)
جمع	۲۲۶	۱۰۰/۰	۲۱۲	۱۰۰/۰	۱۴

نمودار ۳- ترکیب کارکنان شرکت براساس سطح تحصیلات در پایان سال ۱۴۰۰

نمودار ۴- ترکیب کارکنان شرکت براساس سن در پایان سال ۱۴۰۰

کمیته‌های تخصصی هیئت مدیره

الف – کمیته تدوین مقررات و بازنگری فرایندهای هیئت مدیره

کمیته مذکور وظیفه بررسی و تدوین کلیه مقررات پیشنهادی و تایید آن جهت طرح در هیئت مدیره شرکت را عهده‌دار می‌باشد. در سال ۱۴۰۰، موارد مرتبط حسب ضرورت در شرکت طرح و به هیئت مدیره محترم جهت بررسی و تصویب ارایه گردید که از اهم آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

جدول ۱۳- اقدامات کمیته تدوین مقررات و بازنگری فرایندهای هیئت مدیره

ردیف	شرح
۱	تدوین نهایی ضوابط تضامین بازار فیزیکی و بازار فرعی بورس کالای ایران
۲	پیشنهاد مقررات حراج باز

از سوی دیگر، تصویب نهایی مقررات مرتبط با بورس کالای ایران، در خصوص تسهیل در صدور کدهای معاملاتی و ... سازمان پیگیری شده که نتیجه مهمی در توسعه مشتریان به همراه داشته است. همچنین پاسخ اطلاعات مربوط به مقررات از دیگر فعالیت‌های این مدیریت در حوزه تدوین مقررات بوده است. بررسی نیازمندی‌های عرضه‌کنندگان در اصلاحات مقررات رینگ صادراتی نیز در سال ۱۴۰۰ آغاز شده است و در سال ۱۴۰۱ به تصویب نهایی خواهد رسید.

ب – کمیته رسیدگی به اعتراضات مشتریان

کمیته رسیدگی به اعتراضات مشتریان، مسئولیت انجام وظایف مقرر در دستورالعمل تسویه و پایاپای بورس کالای ایران برای اتاق پایاپای در پرداخت خسارت‌های مربوط به نکول فروشنده در فرآیند تحویل کالا را دارد. این کمیته در سال ۱۴۰۰ به ۸۹۳ فقره اعتراض مشتریان رسیدگی نموده است. این کمیته متشکل از مدیر تسویه و پایاپای، مدیر حقوقی و معاون عملیات است.

ج – کمیته حسابرسی و ریسک

این کمیته، مسئول نظارت بر کار حسابرسان داخلی و مستقل، پیشنهاد حسابرس مستقل به هیئت مدیره یا سهام‌داران به منظور انتصاب، پیشنهاد میزان حق الزحمه و عزل حسابرس مستقل، بازنگری و تایید فعالیت‌های مربوط به حوزه حسابرسی و نیز کسب اطمینان از انجام اقدامات اصلاحی به موقع و صحیح توسط مدیریت برای کنترل ضعف‌ها، کاستی‌ها و سایر مشکلات شناسایی شده از سوی حسابرسان و همچنین بررسی راهکارهای افزایش درآمدهای شرکت می‌باشد. کمیته مذکور طی سال ۱۴۰۰، در مجموع

۱۰ جلسه با حضور تمامی اعضاء (آقایان علی سعیدی، امیرمهدی صبائی و امیرحمزه مالمیر) تشکیل داده است. اعضای این کمیته در سال ۱۴۰۰ اقداماتی به شرح جدول ۱۴ انجام داده‌اند:

جدول ۱۴- اقدامات کمیته‌ی حسابرسی

ردیف	شرح اقدامات
۱	ارزیابی ساختار کنترل داخلی شرکت و میزان پابندی به آن.
۲	ارزیابی و نظارت بر عملکرد مالی شرکت در فواصل زمانی یک‌ماهه و انحرافات آن از بودجه مصوبات سالانه.
۳	ارزیابی رعایت قوانین و مقررات در فواصل زمانی سه‌ماهه.
۴	بررسی و ارزیابی صورت‌های مالی سالانه و میان‌دوره.
۵	نظارت بر عملکرد حسابرسان مستقل و ارزیابی گزارش‌های حسابرسان مستقل در خصوص صورت‌های مالی و کنترل داخلی.
۶	ارزیابی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مالی جهت پیشنهاد به هیئت‌مدیره.

د- کمیته تحقیق رسیدگی به تخلفات

این کمیته ذیل هیئت‌مدیره نبوده و مطابق ماده ۵ دستورالعمل رسیدگی به تخلفات «کمیته تحقیق»، متشکل از مدیر حقوقی بورس، نماینده واحد گزارش‌دهنده تخلف و یک نفر خبره مالی یا حقوقی به انتخاب هیئت‌مدیره بورس است.

ه- کمیته انتصابات و جبران خدمات

در اجرای ماده ۳ منشور کمیته انتصابات و جبران خدمات و همچنین براساس تبصره ۲ ماده ۱۵ دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مصوب ۱۳۹۷/۰۴/۲۷ هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، این کمیته با هدف برنامه‌ریزی پرداخت‌ها و شیوه‌های جبران خدمات و بررسی کفایت و اثربخشی پرداخت‌های حقوق و مزایا و پاداش‌ها اقدام به تشکیل تعداد ۷ جلسه با حضور اعضاء در سال ۱۴۰۰ نمود.

و- کمیته ساختمان

این کمیته به منظور بررسی شرایط ساخت و تکمیل پروژه احداث ساختمان جدید شرکت واقع در خیابان طالقانی به مساحت ۲۵۲۷/۹۵ مترمربع به تعداد ۶ جلسه و با حضور تمامی اعضاء تشکیل شده است که اهم مصوبات آن به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- انتخاب شرکت تامین نیروی حفاظت و نگهبانی پروژه احداث ساختمان جدید شرکت؛
- ۲- تحویل پروژه در وضعیت گود برداری از شرکت سرمایه گذاری و ساختمانی تجارت؛
- ۳- انتخاب شرکت مدیریت ساخت تجارت به عنوان مدیر طرح پروژه احداث ساختمان جدید شرکت؛
- ۴- تصویب وضعیت فاز یک طراحی پروژه احداث ساختمان جدید شرکت؛
- ۵- بررسی و تصمیم گیری در خصوص انعقاد قرارداد با شرکت آبادگران دیارآریا به عنوان شرکت مجری طرح؛
- ۶- بررسی و تصمیم گیری در خصوص انعقاد قرارداد با شرکت مهندسان مشاور دانه طرح به عنوان شرکت ناظر طرح؛
- ۷- بررسی و تصمیم گیری در خصوص انعقاد قرارداد با شرکت آژند طرح هیواد جهت انجام امور اصلاح قرارداد پروانه ساختمانی پروژه احداث ساختمان جدید شرکت؛
- ۸- بررسی و تصمیم گیری در خصوص انتخاب پیمانکار مجری فوندانسیون پروژه احداث ساختمان جدید شرکت از طریق روش مناقصه با فراخوان عمومی و انتخاب پایین تر قیمت پیشنهادی از بین شش پیمانکار واجد شرایط که حداقل ۶۵ درصد امتیازهای لازم را کسب نمایند؛
- ۹- انتخاب شرکت عمران آذرستان به عنوان پیمانکار مجری فوندانسیون پروژه احداث ساختمان جدید شرکت از طریق ارزیابی و برگزاری مناقصه؛
- ۱۰- انتخاب شرکت هرم خاک پی به عنوان شرکت مشاور انجام مقاومت بتن؛
- ۱۱- انتخاب آزمایشگاه صنعتی امیرکبیر به عنوان مشاور انجام آزمایشات میلگرد (کشش و خمشی)؛
- ۱۲- انتخاب شرکت مهندسی مشاور آتک بعنوان نظارت عالیه و کارگاهی فاز سوم پروژه ساختمان.

ن- کمیته بازار

در سال ۱۴۰۰، تعداد ۷ جلسه کمیته بازار به منظور بررسی و پایش مستمر بازار محصولات مختلف و تصمیم گیری در خصوص معاملات و سایر مسائل مرتبط با بازار برگزار گردیده است. گزارش اقدامات صورت پذیرفته نیز در جلسات هیئت مدیره تشریح گردیده است. همچنین به منظور بررسی بیشتر موضوعات ۳ جلسه کمیته بازار با حضور اعضای محترم هیئت مدیره تشکیل و موارد مرتبط مورد بازنگری قرار گرفت.

سایر کمیته‌های تخصصی شرکت

الف - کمیته آتی (بازار)

این کمیته حسب بند ۳۵ از ماده ۱ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران تشکیل گردیده است و کمیته‌ای است که اعضای آن توسط هیئت مدیره بورس جهت انجام وظایف مصرح در این دستورالعمل تعیین میشوند.

کمیته آتی در سال گذشته ۳۲ جلسه با حضور مستقیم اعضا (معاون توسعه بازار و مطالعات اقتصادی، مدیر توسعه بازار مشتقه، مدیر مرکز توسعه فناوری اطلاعات، مدیر امور حقوقی و قراردادها و رئیس اداره نظارت بر بازار اوراق بهادار) تشکیل داده است که اهم مصوبات آن به شرح ذیل می‌باشد:

- دریافت و یا آزاد کردن وجوه تضمین اضافی در قراردادهای آتی به منظور مدیریت ریسک بازار؛
- احراز وقوع شرایط اضطرار در بازار و تصمیم‌گیری در خصوص اقدامات اجرایی به منظور بهبود شرایط؛
- ارائه پیشنهاد اجرای انواع جدید سفارش در بازار قراردادهای آتی و اختیار معامله؛
- بررسی تایید یا عدم تایید برخی از معاملات در قراردادهای اختیار معامله.

ب - کمیته منابع انسانی

در اجرای ماده ۳۵ آیین‌نامه منابع انسانی با موضوع پرداخت‌های رفاهی در سال ۱۴۰۰ در مجموع تعداد ۱۴ جلسه کمیته منابع انسانی برگزار شد و هرکدام از مصوبات به منظور گزینش و استخدام و اعطای پاداش و هدایا به مناسبت‌های مختلف صورت گرفته که در کارایی و افزایش سطح رضایت‌مندی کارکنان مؤثر بوده است.

ج - کمیته پذیرش مشتریان

این کمیته حسب بند ۱ از ماده ۲ ضوابط اجرایی شناسایی و پذیرش مشتریان در شرکت بورس کالای ایران تشکیل گردیده است و جهت بررسی تقاضای مشتریان برای دریافت کد معاملاتی فعالیت می‌نماید. کمیته پذیرش مشتریان در سال ۱۴۰۰ با برگزاری تعداد ۱۳ جلسه مصوباتی در راستای تسهیل و تسریع فرآیند پذیرش مشتریان داشته است.

د- کمیته پذیرش انبار

کمیته پذیرش انبار حسب ماده ۲ ضوابط اجرایی پذیرش انبار در شرکت بورس کالای ایران جهت انجام وظایف مشخص شده در دستورالعمل پذیرش انبار و صدور، معامله و تسویه گواهی سپرده کالایی تشکیل شده است.

در سال ۱۴۰۰، تعداد ۱۱ جلسه با حضور اعضا تشکیل شده است که اهم مصوبات و اقدامات آن به شرح ذیل می باشد:

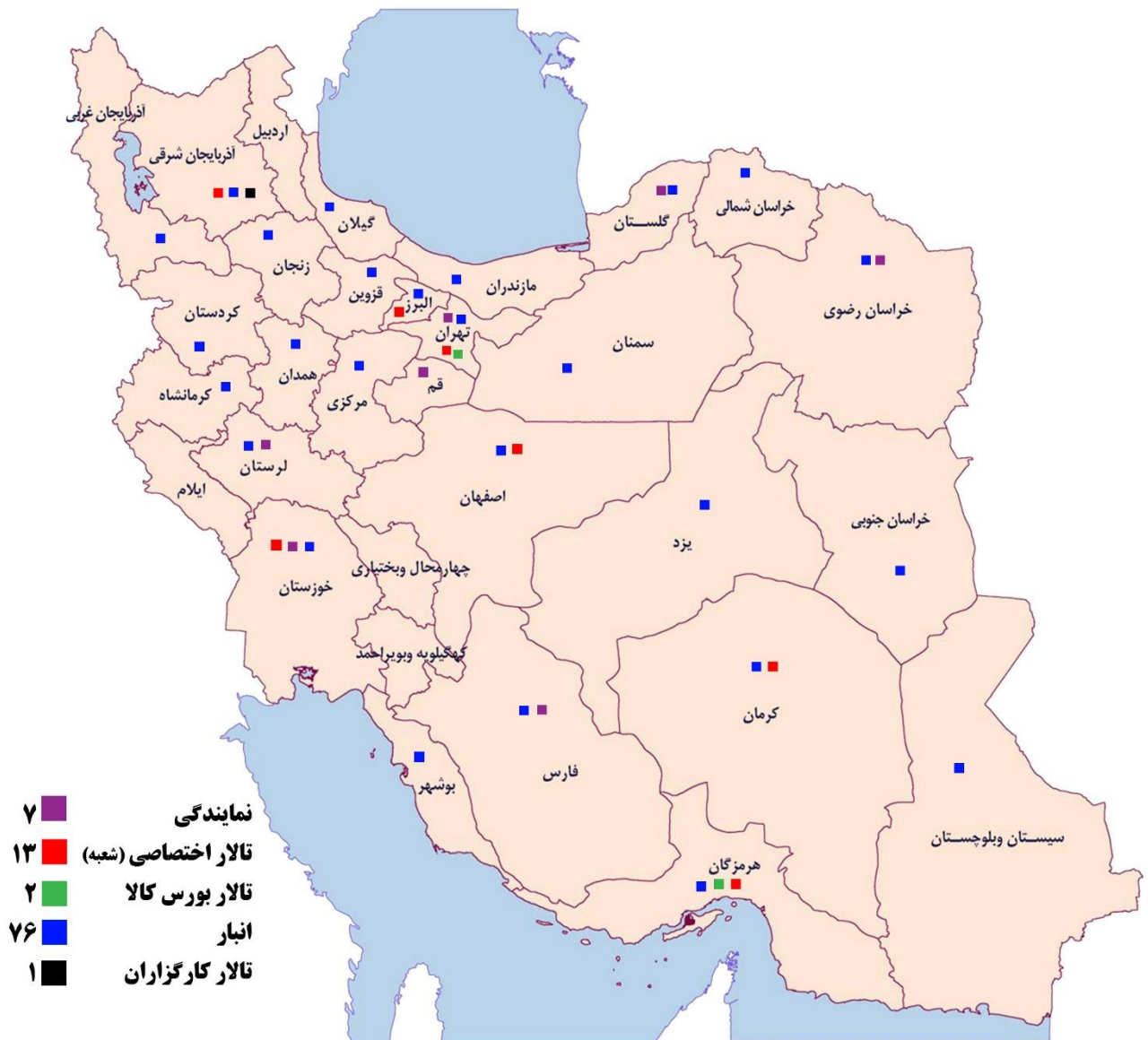
- بررسی پذیرش تعداد ۶۷ انبار شامل:

- ✓ ۳۷ انبار شرکت های تولیدکننده سیمان و اخذ و کنترل مدارک و مستندات مربوط به آن جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی سیمان؛
- ✓ ۱۲ انبار شرکت های تولیدکننده شیشه و اخذ و کنترل مدارک و مستندات مربوط به آن جهت راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی شیشه؛
- ✓ یک انبار بخش خصوصی به منظور راه اندازی معاملات گواهی سپرده میلگرد؛
- ✓ یک انبار بخش خصوصی به منظور راه اندازی معاملات گواهی سپرده مس کاتد؛
- ✓ یک انبار بخش خصوصی به منظور راه اندازی معاملات گواهی سپرده سنگ آهن؛
- ✓ یک انبار بخش خصوصی به منظور راه اندازی معاملات گواهی سپرده شمش آلومینیوم؛
- ✓ انبار شرکت های طلای سرخ ملل و زعفران سحرخیز در شهرستان تایباد به منظور نگهداری زعفران؛
- ✓ یک انبار به درخواست سازمان شیلات ایران به منظور نگهداری تن ماهی؛
- ✓ ۲ انبار شرکت های بخش خصوصی به منظور نگهداری پسته؛
- ✓ یک انبار خشکبار بخش خصوصی در شهرستان مراغه به منظور نگهداری کشمش؛
- ✓ یک انبار بخش خصوصی در شهرستان مراغه به منظور راه اندازی معاملات گواهی سپرده سیب؛
- ✓ یک انبار اتحادیه تعاون روستایی شهرستان کرمان و ۲ انبار بخش خصوصی به منظور نگهداری نخود؛
- ✓ یک انبار بخش خصوصی به منظور نگهداری زیره سبز؛
- ✓ یک انبار نقره به منظور نگهداری نقره؛
- ✓ ۲ خزانه بانک ملت و بانک آینده به منظور راه اندازی معاملات گواهی سپرده شمش طلا.

- بررسی و تمدید پذیرش ۴ خزانه شامل خزانه‌های سکه طلا متعلق به بانک‌های رفاه کارگران، سامان، ملت و صادرات.
- بررسی و تمدید پذیرش ۹ انبار زعفران متعلق به شرکت‌های زعفران سحرخیز، طلای سرخ گلشید ایرانیان، صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان جنوبی، زرین زعفران مشرق زمین، اتحادیه تعاونی‌های روستایی خراسان رضوی، وحدت جام، تروند زعفران، بهرامن و نوین زعفران.
- بررسی و تمدید پذیرش ۳ انبار زیره متعلق به شرکت کیمیا بذر تربت، اتحادیه تعاونی‌های روستایی خراسان رضوی (انبار دانش) و شرکت مینو بذر گلستان.
- بررسی و تمدید پذیرش ۲ انبار پسته متعلق به شرکت سبز دانه کویر و انبار شرکت زرین زعفران مشرق زمین.
- بررسی مدل پیشنهادی قرارداد بیمه‌نامه ارائه شده توسط بانک‌ها برای خزانه پذیرش شده.
- بررسی مشخصات ظاهری نمونه شاهد زعفران نگین قابل دریافت و تحویل به مشتری در انبارها.
- بررسی فرم وکالت‌نامه تحویل کالا به مشتری توسط انبارها.
- تهیه و بازبینی چک لیست بازرسی فنی انبارهای سیمان، نخود، شیشه، نقره و سردخانه شیلات.
- بازبینی مشخصات کیفی پسته فندق برای فصل جدید برداشت محصول.
- بررسی گزارشات نظارتی مربوط به بازرسی‌های دوره‌ای انجام شده از انبارها.
- تدوین و بررسی تعهدنامه و شرایط اختصاصی و تعهدنامه انبارهای مس کاتد، شیشه و شمش طلا.
- بررسی عدم ایفای تعهدات برخی از انبارهای پذیرش شده.
- بررسی و تدوین برنامه زمان‌بندی بازرسی دوره‌ای از انبارها.

گستره بورس کالای ایران در کشور

بورس کالای ایران در راستای تحقق مأموریت خود اقدام به فعالیت در گستره وسیعی از کشور نموده است. شکل شماره ۵ گستره فعالیت شرکت را در استان‌های مختلف کشور از نظر تعداد نمایندگی‌ها، تالار اختصاصی (شعبه)، تالار بورس، انبار و تالار کارگزاران را در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد.

شکل ۵- گستره بورس کالای ایران در ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

مدیریت ریسک

اهم اقدامات صورت گرفته در حوزه مدیریت ریسک در سال ۱۴۰۰ به شرح ذیل می باشد:

- ✓ ارزیابی سطح بلوغ مدیریت ریسک شرکت مطابق مدل موسسه RIMS؛
- ✓ برنامه ریزی، برگزاری و ارزیابی کارگاه های آموزشی فرهنگنامه ریسک برای تمامی کارکنان؛
- ✓ شناسایی، معرفی و آموزش رابطین ریسک؛
- ✓ طراحی، پیاده سازی و انتشار داشبورد تعاملی مدیریت ریسک شرکت (با بیش از ۲۰ ابزار در ۸ گزارش مدیریتی متنوع) در راستای اطلاع و تصمیم سازی بهینه برای مدیران ارشد؛
- ✓ برگزاری جلسات بازآموزی، توجیهی عمومی و تخصصی رابطین ریسک مدیریت های مختلف شرکت؛
- ✓ تدوین و تصویب منشور کمیته ریسک؛
- ✓ بروزرسانی و بازنگری در اسناد مدیریت ریسک شرکت بر اساس چارچوب کوزو ۲۰۱۷؛
- ✓ تدوین سند پیشنهادی سامانه تحت وب مدیریت ریسک شرکت.

آمار معاملات بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال های گذشته

در این بخش آمار کلی معاملات طی سال ۱۴۰۰ شامل محصولات صنعتی و معدنی، پتروشیمی، فرآورده های نفتی و محصولات کشاورزی و همچنین معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا مورد بررسی قرار گرفته است.

مجموع معاملات بورس کالای ایران در بازار فیزیکی، بازار مشتقه و بازار مالی، در سال ۱۴۰۰ برابر ۶،۶۵۷ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۹۰ درصدی را تجربه کرده است. جدول ۱۵ گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت را نشان می دهد.

جدول ۱۵- گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت

بازار فیزیکی	۱۴۰۰		۱۳۹۹		در صد تغییرات		در صد از کل	
	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
صنعتی و معدنی	۵۷,۴۹۷	۳,۶۹۸,۹۸۱	۱۳,۷۳۸	۱,۶۶۱,۶۲۰	۳۱۹٪	۱۲۳٪	۷۵/۵٪	۵۸/۷٪
کشاورزی	۰/۰۱	۷۵۸	۰/۷	۶,۴۹۴	-۹۹٪	-۸۸٪	۰/۰٪	۰/۰٪
پتروشیمی	۵,۳۷۹	۱,۴۵۳,۸۰۱	۵,۱۴۲	۸۳۳,۷۷۴	۴/۶٪	۷۴٪	۷/۱٪	۲۳/۱٪
فرآورده های نفتی	۱۲,۸۹۶	۱,۰۷۵,۰۰۶	۱۴,۳۸۷	۶۰۷,۲۸۲	-۱۰٪	۷۷٪	۱۶/۹٪	۱۷/۰٪
بازار فرعی	۳۷۴	۷۱,۶۶۸	۱۲۳	۹,۲۶۲	۲۰۴٪	۶۷۴٪	۰/۵٪	۱/۱٪
* اموال غیر منقول	-	۰	-	۳۲۶	-	-۱۰۰٪	-	-
** طلا	۴۵۴	۶,۵۳۶	۶۷۵	۷,۵۹۱	-۳۳٪	-۱۴٪	-	۰/۱٪
جمع بازار فیزیکی	۷۶,۱۴۷	۶,۳۰۶,۷۴۹	۳۳,۳۹۱	۳,۱۲۶,۳۵۰	۱۲۸٪	۱۰۲٪	۱۰۰/۰٪	۱۰۰/۰٪
بازار مناقصه	حجم (عدد)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (عدد)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش		
مناقصه	۶۸,۷۴۹	۴۶۶	۲۰,۰۰۰	۶۷	۲۴۴٪	۵۹۳٪		
بازار مشتقه	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش		
قراردادهای آتی	۶,۵۰۴,۳۴۳	۱۶۵,۵۷۲	۱۳,۷۲۷,۳۴۱	۱۹۲,۱۰۳	-۵۳٪	-۱۴٪		
***قراردادهای اختیار معامله	۱۸۵,۳۱۹	۹,۱۰۱	۳۴,۵۴۴	۳,۵۲۴	۴۳۶/۵٪	۱۵۸٪		
جمع قراردادهای مشتقه	۶,۶۸۹,۶۶۲	۱۷۴,۶۷۳	۱۳,۷۶۱,۸۸۵	۱۹۵,۶۲۷	-۵۱٪	-۱۱٪		
بازار ابزارهای مالی	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش		
سلف موازی استاندارد	۱۱,۷۵۹,۳۲۲	۱۳,۸۴۵	۵۳,۱۴۹,۰۱۶	۳۹,۵۶۶	-۷۸٪	-۶۵٪		
گواهی سپرده کالایی	۳۲۰,۳۲۲,۴۲۷	۹۸,۴۹۰	۱۳۲,۸۲۲,۶۵۹	۸۸,۲۵۰	۱۴۱٪	۱۱/۶٪		
صندوق سرمایه گذاری	۲,۵۳۱,۱۷۹,۵۲۵	۶۲,۴۸۶	۱,۵۵۹,۶۹۲,۵۸۵	۵۹,۴۱۰	۶۲/۳٪	۵٪		
جمع بازار مالی	۲,۸۶۳,۲۶۱,۲۷۴	۱۷۴,۸۲۲	۱,۷۴۵,۶۶۴,۲۶۰	۱۸۷,۲۲۶	۶۴/۰٪	-۷٪		
جمع کل معاملات بورس کالای ایران	-	۶,۶۵۶,۷۰۹	-	۳,۵۰۹,۲۷۰	-	۹۰٪		

※: به میزان ۳ باب واحد تجاری طی سال ۱۳۹۹ مورد معامله قرار گرفته است.

※※: واحد طلا: کیلوگرم

※※※: ارقام ذکر شده در ردیف قراردادهای اختیار معامله بر اساس "ارزش اعمال" قراردادهای اختیار معامله در سال های ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹ بوده است و "ارزش معامله" قراردادهای اختیار معامله به ترتیب ۵۳۲ و ۴۰۸ میلیارد ریال می باشد.

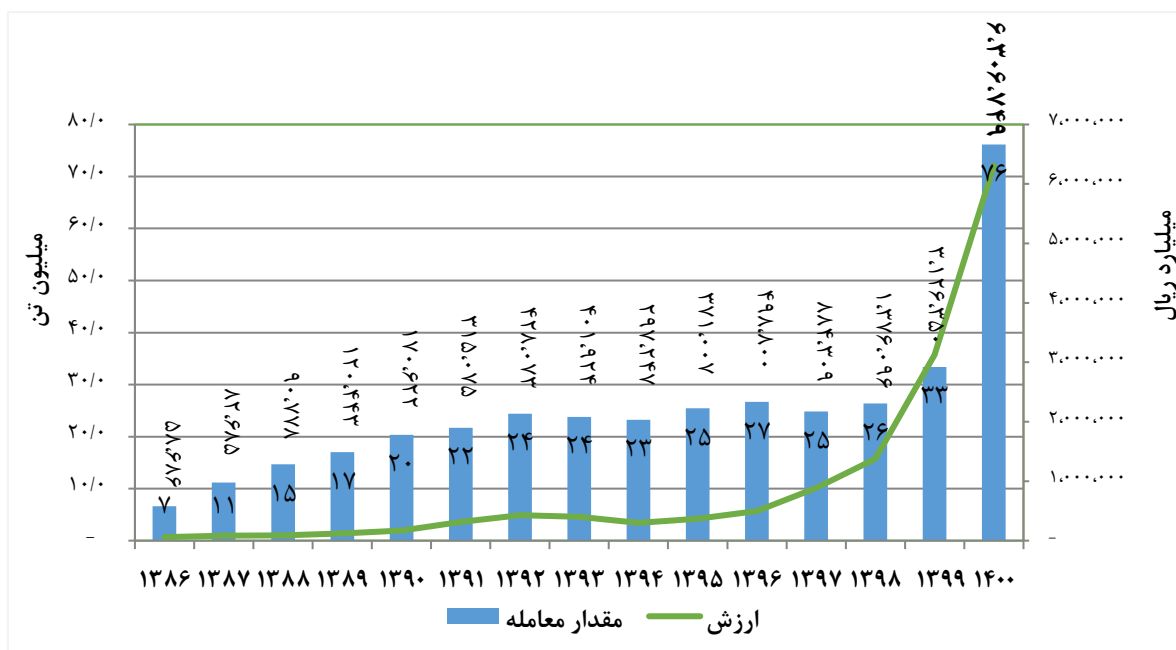
بازار فیزیکی

در معاملات بازار فیزیکی مطابق جدول ۱۶ طی سال ۱۴۰۰ در مجموع ۷/۱ میلیون تن انواع محصولات به ارزش ۶,۳۰۷ هزار میلیارد ریال معامله شده است که به لحاظ حجم و ارزش به ترتیب از رشد ۱۲۸ و ۱۰۲ درصدی برخوردار بوده است. در همه گروه های موثر ارزش معاملات با رشد همراه بوده است ضمن اینکه در این گروه ها به جز فرآورده های نفتی حجم معاملات نیز افزایش داشته است. لازم به توضیح است

حجم و ارزش معاملات بازار فیزیکی طی سال ۱۴۰۰ به بالاترین میزان از زمان تاسیس بورس کالای ایران رسیده است.

جدول ۱۶ - آمار معاملات بازار فیزیکی در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ (واحد طلا: کیلوگرم)

بازار فیزیکی	۱۴۰۰		۱۳۹۹		درصد تغییرات		درصد از کل	
	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
صنعتی و معدنی	۵۷,۴۹۷	۳,۶۹۸,۹۸۱	۱۳,۷۳۸	۱,۶۶۱,۶۲۰	۳۱۹٪	۱۲۳٪	۷۵/۵٪	۵۸/۷٪
کشاورزی	۰/۰۱	۷۵۸	۰/۷	۶,۴۹۴	-۹۹٪	-۸۸٪	۰/۰٪	۰/۰٪
پتروشیمی	۵,۳۷۹	۱,۴۵۳,۸۰۱	۵,۱۴۲	۸۳۳,۷۷۴	۴/۶٪	۷۴٪	۷/۱٪	۲۳/۱٪
فراآورده های نفتی	۱۲,۸۹۶	۱,۰۷۵,۰۰۶	۱۴,۳۸۷	۶۰۷,۲۸۲	-۱۰٪	۷۷٪	۱۶/۹٪	۱۷/۰٪
بازار فرعی	۳۷۴	۷۱,۶۶۸	۱۲۳	۹,۲۶۲	۲۰۴٪	۶۷۴٪	۰/۵٪	۱/۱٪
اموال غیر منقول	-	۰	-	۳۲۶	-	-۱۰۰٪	-	-
* طلا	۴۵۴	۶,۵۳۶	۶۷۵	۷,۵۹۱	-۳۳٪	-۱۴٪	-	۰/۱٪
جمع بازار فیزیکی	۷۶,۱۴۷	۶,۳۰۶,۷۴۹	۳۳,۳۹۱	۳,۱۲۶,۳۵۰	۱۲۸٪	۱۰۲٪	۱۰۰/۰٪	۱۰۰/۰٪

نمودار ۵ - حجم و ارزش معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران از ابتدای تاسیس بورس

محصولات صنعتی و معدنی

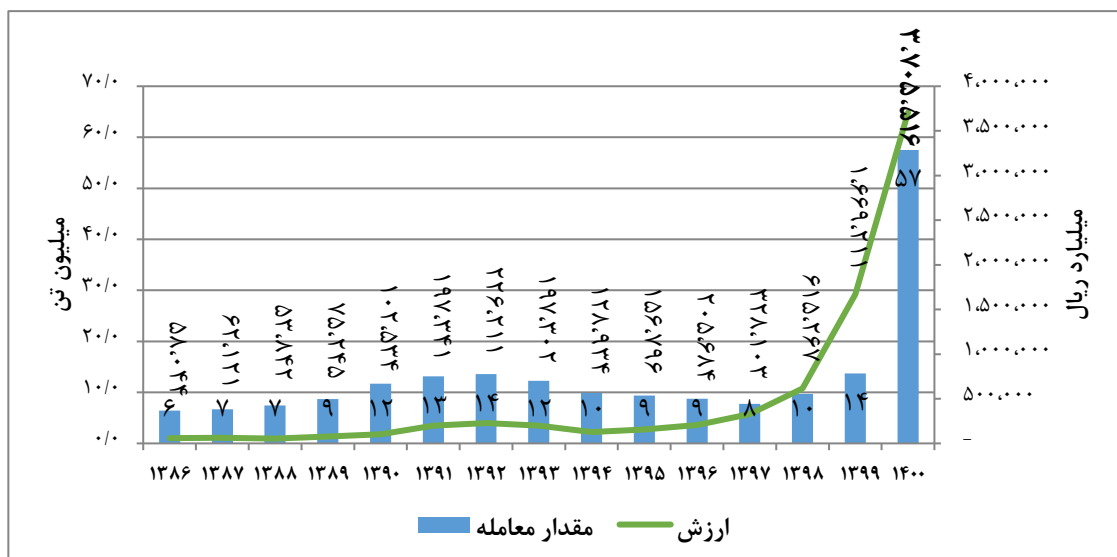
مطابق با جدول ۱۷ در بازار محصولات صنعتی و معدنی در سال ۱۴۰۰ در مجموع ۵۷/۴ میلیون تن انواع محصولات به ارزش ۳,۶۹۹ هزار میلیارد ریال معامله شده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۹ به ترتیب به

لحاظ حجم و ارزش، ۳۱۹ و ۱۲۳ درصد رشد داشته است. عمده‌ترین دلیل رشد چشمگیر حجم معاملات، عرضه و معامله محصول سیمان و محصولات زنجیره فولاد شامل سنگ آهن و آهن اسفنجی بوده است. علاوه بر معامله محصولات ذکر شده افزایش نرخ محصولات صنعتی ناشی از رشد قیمت‌های جهانی بر افزایش ارزش معاملات این گروه تاثیر بسزایی داشته است. لازم به ذکر است مطابق با نمودار شماره ۶، بالاترین رکورد حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی از ابتدای راه‌اندازی شرکت بورس کالای ایران طی سال ۱۴۰۰ رقم خورده است.

جدول ۱۷- آمار معاملات محصولات صنعتی و معدنی در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

نام کالا	۱۴۰۰		۱۳۹۹		در صد تغییرات	
	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم	ارزش
آلومینیوم	۲۷۶	۱۷۸،۶۵۸	۲۳۹	۹۵،۶۷۱	۱۵/۵٪	۸۶/۷٪
روی	۲۵	۱۸،۷۷۸	۱۴	۶،۸۷۷	۸۴/۱٪	۱۷۳/۱٪
فولاد	۱۴،۶۴۰	۲،۴۴۵،۲۶۳	۱۲،۴۳۷	۱،۳۰۹،۰۸۳	۱۷/۷۱٪	۸۶/۸٪
مس	۲۷۳	۴۹۴،۶۵۶	۲۰۷	۲۰۲،۲۰۴	۳۱/۶٪	۱۴۴/۶٪
کنسانتره	۱	۲۷،۰۳۴	۰/۶	۲۰،۸۳۵	۲۱/۸٪	۲۹/۸٪
کنسانتره مولیبدن	۷	۲۶،۸۷۲	۶/۵	۱۱،۷۱۳	۵/۷٪	۱۲۹/۴٪
کک	۸	۴۵۱	۱۳	۴۲۳	-۴۴/۰٪	۶/۷٪
سنگ آهن	۵،۲۳۹	۱۵۲،۰۳۰	۵۰۵	۵،۹۶۱	۹۳۷/۳٪	۲۴۵۰/۶٪
آهن اسفنجی	۱،۵۶۷	۱۴۱،۸۰۰	۰	۰	-	-
سیمان	۳۴،۸۶۴	۱۶۹،۰۲۷	۰	۰	-	-
روی (معدنی: خاک روی)	۵۵۹	۳۸،۹۴۶	۳۱۴	۸،۵۵۸	۷۸/۰٪	۳۵۵/۱٪
سرب	۲	۱،۱۲۵	۰/۵	۱۷۶	۲۸۴/۵٪	۵۳۸/۲٪
چدن	۳۸	۴،۳۴۲	۱/۳	۱۱۹	۲۸۳۸/۵٪	۳۵۴۱/۳٪
کل بازار	۵۷،۴۹۷	۳،۶۹۸،۹۸۱	۱۳،۷۳۸	۱،۶۶۱،۶۲۰	۳۱۸/۵٪	۱۲۲/۶٪
* طلا	۴۵۴	۶،۵۳۶	۶۷۵	۷،۵۹۱	-۳۲/۷٪	-۱۳/۹٪

* واحد طلا: کیلوگرم

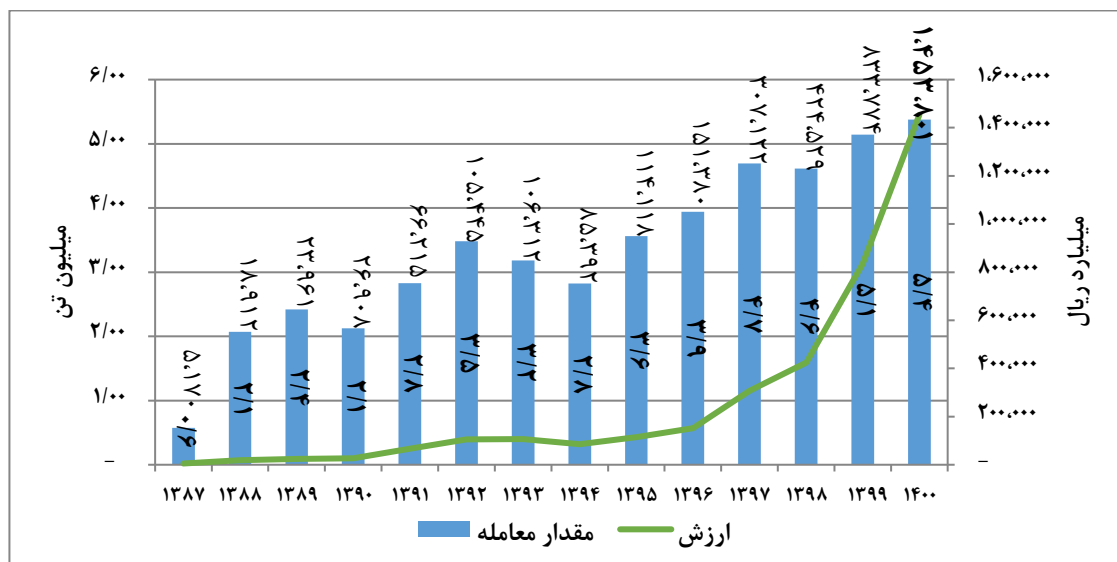
نمودار ۶ - حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی از ابتدای تاسیس بورس

محصولات پتروشیمی

مطابق با جدول ۱۸ در بازار محصولات پتروشیمی در سال ۱۴۰۰ در مجموع ۵/۳ میلیون تن انواع محصولات به ارزش ۱،۴۵۴ هزار میلیارد ریال معامله شده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۹ به ترتیب به لحاظ حجم و ارزش، ۵ و ۷۴ درصد رشد داشته است. رشد نرخ‌های پایه متأثر از افزایش قیمت‌های جهانی به تبعیت از افزایش قیمت نفت در افزایش ارزش معاملات محصولات پتروشیمی موثر بوده است. همچنین مطابق با نمودار شماره ۷، بالاترین رکورد حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی از ابتدای راه اندازی شرکت بورس کالای ایران طی سال ۱۴۰۰ رقم خورده است.

جدول ۱۸ - آمار معاملات محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

در صد تغییرات		۱۳۹۹		۱۴۰۰		نام کالا
ارزش	حجم	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	
۷۶٪	-۶/۶٪	۱۴۶،۶۵۳	۱،۷۰۰	۲۵۸،۴۰۲	۱،۵۸۸	شیمیایی
۷۴٪	۱۰/۱۷٪	۶۸۶،۹۶۸	۳،۴۳۸	۱،۱۹۵،۰۴۰	۳،۷۸۸	پلیمر
۱۳۵٪	۷٪	۱۵۳	۴	۳۵۹	۴	گازها و خوراک‌ها
۷۴٪	۴/۶٪	۸۳۳،۷۷۴	۵،۱۴۲	۱،۴۵۳،۸۰۱	۵،۳۷۹	جمع پتروشیمی

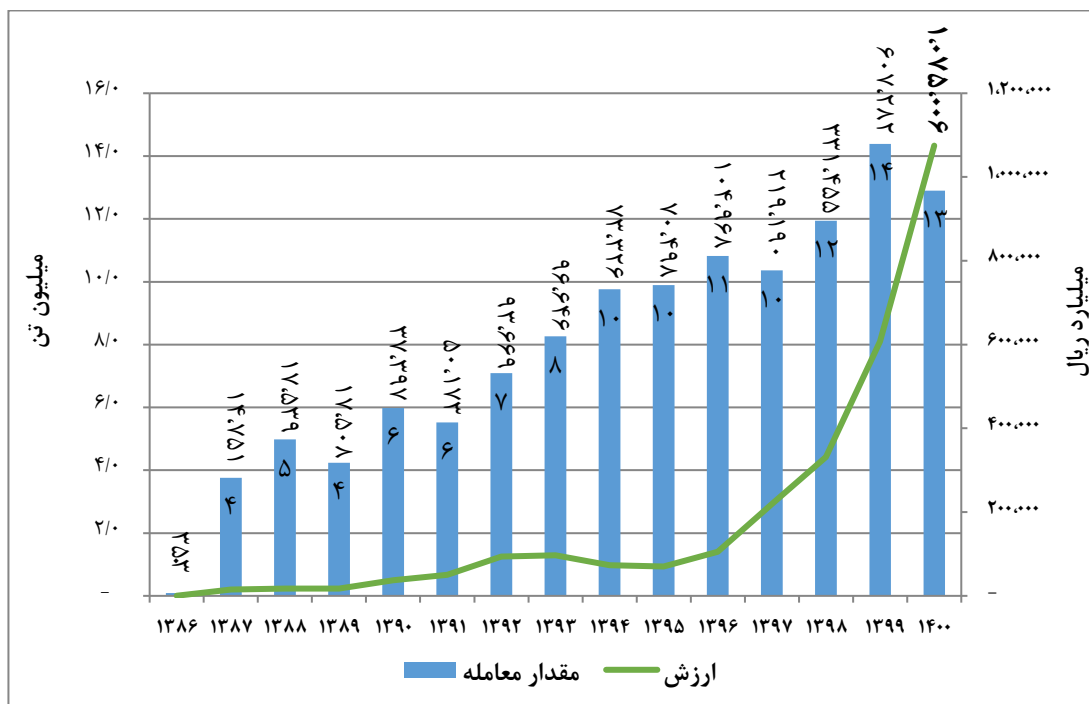
نمودار ۷- حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی از ابتدای تاسیس بورس

فرآورده‌های نفتی

مطابق با جدول ۱۹ در بازار فرآورده‌های نفتی در سال ۱۴۰۰ در مجموع ۱۲/۹ میلیون تن انواع فرآورده‌ها به ارزش ۱۰۷۵ هزار میلیارد ریال معامله شده است که در مقایسه با سال ۱۳۹۹ به ترتیب به لحاظ حجم ۱۰٪ کاهش و از منظر ارزش ۷۷٪ رشد داشته است که این رشد ناشی از افزایش نرخ نفت و ارز رقم خورده است. از این بین، رشد ارزش معاملات و کیوم باتوم، قیرو لوب کات بیشترین تاثیر را افزایش ارزش معاملات این گروه دارا بوده است این در حالی است که حجم معاملات محصولات مذکور به جز لوب کات متاثر از کاهش عرضه با افت روبرو بوده است. مطابق با نمودار شماره ۸، بالاترین ارزش معاملات فرآورده‌های نفتی از ابتدای راه اندازی شرکت بورس کالای ایران طی سال ۱۴۰۰ رقم خورده است.

جدول ۱۹- آمار معاملات فرآورده‌های نفتی در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

در صد تغییرات		۱۳۹۹		۱۴۰۰		نام کالا
ارزش	حجم	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	حجم (هزارتن)	
۱۷۳٪	۴۹٪	۱۳،۵۳۶	۱۱۷	۳۶،۹۹۱	۱۷۵	روغن
۶۸٪	-۱۰٪	۲۴۰،۷۷۰	۵،۴۳۵	۴۰۳،۷۷۹	۴،۹۰۳	قیرو
۷۰٪	-۱۲،۷٪	۲۴۱،۲۲۱	۶،۳۰۸	۴۰۹،۰۵۹	۵،۵۰۵	وکیوم باتوم
۱۳۳٪	-۵۱٪	۶،۲۲۳	۷۱۰	۱۴،۴۵۳	۳۵۱	گوگرد
۱۰۰٪	۶/۹٪	۱۰۱،۴۰۰	۱،۷۳۰	۲۰۲،۶۴۰	۱،۸۴۹	لوب کات
۹/۱٪	-۵۶٪	۱،۴۸۰	۴۱	۱،۶۱۵	۱۸	سلاپس واکس
-۷۶٪	-۸۳٪	۲،۶۵۳	۴۶	۶۴۵	۸	عایق رطوبتی
-	-	۰	۰	۵،۸۲۴	۸۶	پی دی ای تار
۷۷٪	-۱۰/۴٪	۶۰۷،۲۸۲	۱۴،۳۸۷	۱،۰۷۵،۰۰۶	۱۲،۸۹۶	جمع فرآورده‌های نفتی

نمودار ۸ - حجم و ارزش معاملات فرآورده‌های نفتی از ابتدای تاسیس بورس

بازار مالی

معاملات گواهی سپرده کالایی در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال گذشته از نظر حجم و ارزش رشد داشته است. راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی بر روی دارایی‌های پایه جدید برنج، سیمان، شیشه، میلگرد و نخود در این زمینه موثر بوده است. هم‌چنین حجم معاملات گواهی سپرده کالایی زعفران به واسطه حضور صندوق‌های کالایی زعفران در این بازار و توسعه قراردادهای اختیار معامله زعفران، در مقایسه با سال گذشته ۳۰ درصد افزایش داشته است.

جدول ۲۰ - آمار معاملات بازار مالی در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

بازارهای مالی	۱۳۹۹		۱۴۰۰		قرارداد	ارزش
	ارزش (هزار ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (هزار ریال)	تعداد قرارداد		
سلف موازی استاندارد	۳۹,۵۶۵,۷۶۳,۷۳۲	۵۳,۱۴۹,۰۱۶	۱۳,۸۴۵,۱۳۲,۱۶۸	۱۱,۷۵۹,۳۲۲	-۷۸٪	-۶۵٪
گواهی سپرده کالایی	۸۸,۲۵۰,۱۶۶,۱۹۹	۱۳۲,۸۲۲,۶۵۹	۹۸,۴۹۰,۰۷۱,۳۶۶	۳۲۰,۳۲۲,۴۲۷	۱۴۱٪	۱۱/۶٪
صندوق سرمایه‌گذاری	۵۹,۴۰۹,۹۷۱,۷۹۲	۱,۵۵۹,۶۹۲,۵۸۵	۶۲,۴۸۶,۴۴۵,۶۱۶	۲,۵۳۱,۱۷۹,۵۲۵	۶۲/۳٪	۵٪
جمع بازار مالی	۱۸۷,۲۲۵,۹۰۱,۷۲۴	۱,۷۴۵,۶۶۴,۲۶۰	۱۷۴,۸۲۱,۶۴۹,۱۵۰	۲,۸۶۳,۲۶۱,۲۷۴	۶۴/۰٪	-۷٪

پذیرش کالاها، شرکتها، اوراق بهادار مبتنی بر کالا و انبارها

تعداد کل کدهای صادر شده (حقوقی، حقیقی و عمومی) در بازار آتی و فیزیکی بورس کالا مطابق جدول ۲۱ می باشد:

جدول ۲۱- تعداد کل کدهای صادر شده (حقوقی، حقیقی و عمومی) در بازار آتی و فیزیکی بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۰

شرکت های پذیرفته شده در بورس کالا (اخذ کد بورسی)					
مجموع کدهای صادر شده	بازار آتی		بازار فیزیکی		
	حقیقی	حقوقی	عمومی	حقیقی	حقوقی
۲۳،۶۶۰	۳۳	۳،۶۹۲	۵۱	۱۵،۷۵۰	۴،۱۳۴

همچنین وضعیت کلی شرکتها و کالاهای پذیرش شده در بورس کالای ایران تا پایان سال ۱۴۰۰ به شرح جداول ۲۲ و ۲۳ است:

جدول ۲۲- تعداد شرکت های عرضه کننده یا تولیدکننده پذیرش شده در بورس کالای ایران از ابتدای راه اندازی تا پایان سال ۱۴۰۰

جمع	بازار فرعی	بازار معاملات کالای فیزیکی			
		کشاورزی ^۶	صنعتی و معدنی	فرآورده های پتروشیمی و نفتی	
۱،۲۳۸	۲۱۰	۱۴۶	۴۹۲	۳۹۰	شرکت های عرضه کننده کالای داخلی
۱۵۹	۳۸	۲۶	۵۷	۳۸	شرکت های عرضه کننده کالای خارجی ^۷

جدول ۲۳- تعداد کالاهای پذیرش شده در بورس کالای ایران به تفکیک تابلوهای معاملاتی از ابتدای راه اندازی بورس تا پایان ۱۴۰۰

تعداد کالاهای پذیرش شده در بورس کالای ایران			
شرح	گروه اصلی	زیر گروه اصلی	زیر گروه فرعی
محصولات صنعتی و معدنی	۸	۲۷	۵۶
فرآورده های نفتی و پتروشیمی	۲	۱۰	۶۳
محصولات کشاورزی	۱	۲۱	۷۶
مجموع کالاهای بازار معاملات کالای فیزیکی	۱۱	۵۸	۱۹۵
بازار فرعی	۹	۱۰۱	۱۵۳
تعداد کل کالاهای پذیرفته شده	۲۰	۱۵۹	۳۴۸

^۶ آمار پذیرش شرکت های عرضه کننده کالاهای کشاورزی از ابتدای سال ۱۳۹۶ در نظر گرفته شده است.

^۷ آمار پذیرش شرکت های عرضه کننده کالاهای کشاورزی از ابتدای سال ۱۳۹۶ در نظر گرفته شده است.

کالاها و شرکت‌های پذیرش‌شده در بازار اصلی

کالاها و شرکت‌های داخلی جدید

در سال ۱۴۰۰، تعداد ۲ ردیف کالای جدید، توسط تولیدکنندگان داخلی، در بورس پذیرش شده است که به تفکیک عبارتند از:

جدول ۲۴ - کالاها و شرکت‌های داخلی جدید پذیرش شده در سال ۱۴۰۰

ردیف	نام کالا	گروه کالایی	نام تولیدکننده
۱	خودرو شاهین	صنعتی و معدنی	شرکت سایپا
۲	دوده صنعتی	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	شرکت کربن سیمرغ

کالاها و شرکت‌های داخلی مشابه

در سال ۱۴۰۰ تعداد ۲۷۹ ردیف کالای مشابه (قبلاً توسط سایر تولیدکنندگان پذیرش شده است)، توسط ۲۳۹ شرکت داخلی، در بورس پذیرش شده است که به تفکیک عبارتند از:

- ✓ ۴۰ ردیف کالا در گروه محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی؛
- ✓ ۲۳۸ ردیف کالا در گروه محصولات صنعتی و معدنی؛
- ✓ ۱ ردیف کالا در گروه محصولات کشاورزی.

کالاها و شرکت‌های وارداتی

در سال ۱۴۰۰ تعداد ۵ ردیف کالای وارداتی در بورس پذیرش شده است.

جدول ۲۵ - کالاها و شرکت‌های وارداتی پذیرش شده در سال ۱۴۰۰

ردیف	نام کالا	گروه کالایی	بازار
۱	دو اتیل هگزانول	پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی	اصلی
۲	اسید ترفتالیک	پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی	اصلی
۳	پلی اتیلن ترفتالات گرید بطری	پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی	اصلی
۴	ورق فولادی	صنعتی و معدنی	اصلی
۵	خاک روی	صنعتی و معدنی	فرعی

کالاها و شرکت‌های پذیرش‌شده در بازار فرعی

در سال ۱۴۰۰ تعداد ۲۲۸ ردیف کالا توسط ۱۳۴ شرکت داخلی، در بازار فرعی پذیرش‌شده است که به تفکیک عبارتند از:

- ✓ ۸۶ ردیف کالا در گروه محصولات پتروشیمی و فراآورده‌های نفتی؛
- ✓ ۱۲۳ ردیف کالا در گروه محصولات صنعتی و معدنی؛
- ✓ ۱ ردیف کالا در گروه محصولات کشاورزی؛
- ✓ ۱۸ ردیف کالا در گروه اموال غیر منقول.

انبارهای پذیرش‌شده

شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۴۰۰، انبارهایی را برای دارایی‌های پایه موجود و دارایی‌های پایه جدید پذیرش و اقدام به راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی برای آن‌ها نموده است. که در مجموع ۵۶ انبار جدید پذیرش و فرایند تمدید گواهی پذیرش ۲۰ انبار انجام شده است.

به این منظور برای کالای زعفران نگین، انبار شرکت طلای سرخ ملل در خراسان جنوبی پذیرش شده و پذیرش ۹ انبار نیز تمدید شده است. انبارهای مذکور مربوط به شرکت‌های بهرامن، شرکت تعاونی کشاورزی وحدت خراسان، تروند زعفران قاین، زعفران سحرخیز، طلای سرخ گلشید ایرانیان، صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی خراسان جنوبی، زرین زعفران مشرق زمین، اتحادیه تعاونی‌های روستایی خراسان رضوی و نوین زعفران بوده است.

همچنین پذیرش خزانه سکه طلای بانک رفاه کارگران، بانک صادرات، بانک ملت و بانک سامان در سال ۱۴۰۰ تمدید گردید و پذیرش خزانه بانک آینده انجام شد؛ و به این ترتیب تعداد خزانه‌های سکه طلا به ۵ مورد افزایش یافت.

در بهار سال ۱۴۰۰، ضمن تمدید پذیرش انبار، نمادهای معاملاتی زیره سبز با سررسید جدید برای ۲ انبار در استان خراسان رضوی شامل انبار شرکت‌های کیمیا بذر تربت حیدریه و اتحادیه تعاونی‌های روستایی خراسان رضوی (انبار دانش) و ۱ انبار در استان گلستان به نام شرکت مینو بذر گلستان تعریف گردید و پذیرش انبار مهرزاد در استان خراسان رضوی انجام گرفت که تعداد انبارهای زیره به ۴ انبار افزایش یافت.

تمدید پذیرش و تعریف نماد معاملاتی با سررسید جدید برای انبار پسته فندق شرکت سبز دانه کویر در استان کرمان و انبار شرکت زرین زعفران مشرق زمین در شهرستان مه ولات استان خراسان رضوی نیز صورت پذیرفت.

معاملات گواهی سپرده کالایی کشمش در سال ۱۴۰۰ نیز ادامه پیدا کرد و پذیرش انبار خلیل آباد در استان خراسان رضوی تمدید شد.

همچنین در فروردین سال ۱۴۰۰، معاملات گواهی سپرده کالایی برنج راه اندازی گردید و پذیرش انبار شرکت توسعه تجارت برنج مازندران در شهرستان آمل تمدید گردید.

همچنین در فروردین سال ۱۴۰۰، معاملات گواهی سپرده کالایی برنج راه اندازی گردید و پذیرش انبار شرکت توسعه تجارت برنج مازندران در شهرستان آمل تمدید گردید.

همچنین در فروردین سال ۱۴۰۰، معاملات گواهی سپرده کالایی برنج راه اندازی گردید و پذیرش انبار شرکت توسعه تجارت برنج مازندران در شهرستان آمل تمدید گردید.

راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی مس کاتدی و میلگرد نیز از دیگر اقدامات بورس کالا در این حوزه بوده است و به این منظور انبار شرکت ملی صنایع مس ایران و شرکت سپید فراب کویر مورد پذیرش قرار گرفتند.

در سال گذشته معاملات گواهی سپرده کالایی نخود نیز راه اندازی گردید و به این منظور ۳ انبار در استان‌های کردستان و کرمانشاه پذیرش شد.

از دیگر اقدامات صورت گرفته در سال ۱۴۰۰، پذیرش انبار ۳۷ شرکت تولیدی سیمان و راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی سیمان بوده است که شرایط خرید را برای مشتریان خرد فراهم نموده است. از نکات قابل توجه در این حوزه در سال گذشته، راه اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی شیشه جام بوده است که به این منظور فرایند پذیرش انبار، ۱۱ شرکت تولیدکننده شیشه جام انجام گردید و معاملات آن از اواخر اسفند ماه سال ۱۴۰۰ آغاز شد.

در مجموع تعداد انبارهای پذیرش شده بورس کالا به تفکیک کالا به شرح ذیل می‌باشد:

جدول ۲۶- انبارهای پذیرش شده در سال ۱۴۰۰

استان	تعداد انبارهای پذیرش شده در بورس کالای ایران		کالا
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	
تهران	۴	۵	سکه تمام بهار آزادی
خراسان رضوی-خراسان جنوبی	۹	۱۰	زعفران
کرمان-خراسان رضوی	۲	۲	پسته
خراسان رضوی-گلستان	۳	۴	زیره سبز
خراسان رضوی	۲	۱	کشمش
مازندران	۱	۱	برنج

استان	تعداد انبارهای پذیرش شده در بورس کالای ایران		کالا
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	
کرمانشاه-کردستان	۰	۳	نخود
کرمان	۰	۱	مس کاتدی
اصفهان	۰	۱	میلگرد
کل کشور	۰	۳۷	سیمان
کل کشور	۰	۱۱	شیشه جام
	۲۱	۷۶	مجموع

کارگزاران

کارگزاران فعال

کارگزاران اصلی ترین نهاد نظام معاملات در بورس کالای ایران می باشند. تا پایان سال ۱۴۰۰ تعداد ۹۷ کارگزاری از سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز فعالیت در بورس کالای ایران را اخذ نموده اند. این شرکت های کارگزاری جمعاً دارای ۷۴۰ مجوز فعالیت در بخش های فلزات، فرآورده های نفتی و پتروشیمی، کشاورزی، سیمان، قرارداد آتی، معاملات برخط قرارداد آتی، سلف موازی استاندارد، گواهی سپرده کالایی و مشاور پذیرش به شرح جدول ۲۷ می باشند.

جدول ۲۷- اطلاعات مربوط به مجوزهای فعالیت کارگزاران

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فرآورده های نفتی	کشاورزی	سیمان	قرارداد آتی	آنانلین	سلف موازی استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۱	آبان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲	آبادانا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳	آتی ساز بازار	*	*	*	*		*				۵
۴	آتیه	*	*	*	*					*	۵
۵	آرمان تدبیر نقش جهان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶	آرمون بورس	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۵
۷	آریا نوین		*								۱
۸	آفتاب درخشان خاورمیانه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۹	آگاه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فراورده‌های نفتی	کشاورزی	سیمان	قراردادی	آنالیز	سلف موازی استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۱۰	آینده نگر خوارزمی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۱	اردبیهشت ایرانیان	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۱۲	ارگ هومن	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۱۳	اطمینان سهم										۰
۱۴	اقتصاد بیدار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۵	امین آوید	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۶	امین سهم	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۷	اندیشه و بیش پیشرو	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۸	ایستایس پویا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۹	ایمن بورس	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۲۰	بازار سهام	*	*	*	*		*	*	*		۷
۲۱	بانک آینده	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۲	بانک اقتصاد نوین	*	*	*							۳
۲۳	بانک انصار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۴	بانک پاسارگاد	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۵	بانک تجارت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۶	بانک توسعه صادرات	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۷	بانک خاورمیانه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۲۸	بانک دی	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۲۹	بانک رفاه کارگران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۰	بانک سامان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۱	بانک سپه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۲	بانک صادرات ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۳	بانک صنعت و معدن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۴	بانک کارآفرین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۵	بانک کشاورزی	*	*	*		*	*				۵
۳۶	بانک مسکن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۷	بانک ملت	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۸	بانک ملی ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳۹	باهنر	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۴۰	بورس ابراز	*	*	*	*					*	۵
۴۱	بورس بهگزین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۲	بورس بیمه ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۳	بورسیران	*	*	*	*						۴

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی	کشاورزی	سیمان	قراردادی	آنلاین	سلف موازی استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۴۴	بهمن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۵	پارس ایده بنیان	*	*	*	*	*	*	*			۷
۴۶	پارس نمودگر			*	*						۲
۴۷	پارسپان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۸	پیشگامان بهپرور	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۴۹	تأمین سرمایه نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۰	تدبیرگر سرمایه	*	*	*	*					*	۵
۵۱	تدبیرگران فردا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۲	توازن بازار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۳	توانا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۴	توسعه سرمایه دنیا	*	*	*		*	*	*			۶
۵۵	توسعه سهند	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۵۶	توسعه فردا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۵۷	توسعه کشاورزی			*		*			*		۳
۵۸	توسعه معاملات کیان						*	*	*		۳
۵۹	حافظ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۰	خبرگان سهام	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۱	دارا	*	*					*			۳
۶۲	داناپان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۳	دلیران پارس	*	*	*	*					*	۵
۶۴	دنیای خبره	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۵	دنیای نوین	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۶۶	راهبرد سرمایه‌گذاری ایران سهام	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۶۷	راهنمای سرمایه‌گذاران	*	*	*	*		*			*	۶
۶۸	رضوی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۶۹	سپهر باستان	*	*		*						۳
۷۰	ستاره جنوب	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۱	سرمایه و دانش	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۲	سرمایه‌گذاری ملی ایران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۳	سهام بارز	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۴	سهام پژوهان شایان	*	*	*	*					*	۵
۷۵	سهام گستران شرق	*	*	*	*						۴
۷۶	سهام آشنا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۷۷	سی ولکس	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹

ردیف	نام کارگزاری	صنعتی و معدنی	پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی	کشاورزی	سیمان	قرارداد آتی	آنالیز	سلف موازی استاندارد	گواهی سپرده کالایی	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۷۸	سینا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۶
۷۹	شهر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۶
۸۰	صبا تأمین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۶
۸۱	صبا جهاد	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۲	فارابی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۳	فیروزه آسیا						*	*	*	*	۴
۸۴	کارآمد	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۵	کاریزما	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۸۶	کالای خاورمیانه	*	*	*	*	*					۵
۸۷	گنجینه سپهر پارت	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۸۸	مبین سرمایه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۸۹	مدبر آسیا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۹۰	مفید	*	*	*	*	*	*	*	*		۸
۹۱	ملل پویا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۹۲	مهرآفرین	*	*	*	*					*	۵
۹۳	مهر اقتصاد ایرانیان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۹۴	نگاه نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۹۵	نماد شاهدان	*	*	*	*	*	*	*			۷
۹۶	نواندیشان بازار سرمایه	*	*			*	*				۴
۹۷	نهایت نگر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
جمع		۹۱	۹۲	۹۰	۸۷	۷۸	۸۱	۷۸	۷۵	۶۸	۷۴۰

گزارش مالی

مقایسه‌ی بودجه و عملکرد

جدول ۲۸- مقایسه‌ی بودجه و عملکرد در سال ۱۴۰۰

تغییرات نسبت به بودجه (درصد)	عملکرد سال ۱۴۰۰	بودجه سال ۱۴۰۰	شرح حساب
	(میلیون ریال)	(میلیون ریال)	
۶	۴,۲۷۴,۸۶۷	۴,۰۴۰,۴۳۵	درآمد حاصل از کارمزد معاملات
(۶)	۷۸,۳۷۸	۸۳,۶۴۷	حق درج کالای عرضه شده
۱۶	۲۷,۰۶۴	۲۳,۳۳۹	حق پذیرش انبار و کالای عرضه شده
۱	۹,۱۶۲	۹,۰۵۳	حق عضویت کارگزاران
۶	۴,۳۸۹,۴۷۱	۴,۱۵۶,۴۷۴	درآمدهای عملیاتی
(۵)	(۶۴۸,۵۶۹)	(۶۸۴,۲۴۶)	بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی
(۵)	(۴۵۶,۱۵۵)	(۴۸۱,۲۴۸)	هزینه‌های اداری و تشکیلاتی
(۵)	(۱,۱۰۴,۷۲۴)	(۱,۱۶۵,۹۴۴)	هزینه‌های عملیاتی
۰	۱۳۴,۴۶۵	۱۳۴,۴۶۵	سایر درآمدهای عملیاتی
۹	۳,۴۱۹,۲۱۲	۳,۱۲۵,۴۴۵	سود عملیاتی
(۰)	(۱۳۷,۳۴۰)	(۱۳۷,۷۱۷)	هزینه‌های مالی
۲	۱,۱۳۵,۴۸۵	۱,۱۱۴,۸۰۲	خالص سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی
۸	۴,۴۱۷,۳۵۷	۴,۱۰۲,۵۳۰	سود ناشی از فعالیت‌های عادی قبل از مالیات
۷	(۴۵۳,۰۲۹)	(۴۲۴,۷۵۴)	مالیات بر درآمد
۸	۳,۹۶۴,۳۲۸	۳,۶۷۷,۷۷۶	سود خالص
۸	۷۹۳	۷۳۶	عایدی هر سهم پس از کسر مالیات

عملکرد مالی

جدول ۲۹- مروری بر عملکرد مالی

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	درصد تغییرات
	(میلیون ریال)	(میلیون ریال)	
درآمدهای عملیاتی	۴,۵۲۳,۹۳۶	۲,۶۱۲,۳۱۳	۷۳
هزینه‌های عملیاتی	(۱,۱۰۴,۷۲۴)	(۷۰۶,۶۵۳)	۵۶
سود عملیاتی	۳,۴۱۹,۲۱۲	۱,۹۰۵,۶۶۰	۷۹
هزینه‌های مالی	(۱۳۷,۳۴۰)	(۱۹,۲۴۸)	۶۱۴
خالص سایر درآمدهای غیر عملیاتی	۱,۱۳۵,۴۸۵	۱,۱۲۵,۹۱۲	۱
سود قبل از مالیات	۴,۴۱۷,۳۵۷	۳,۰۱۲,۳۲۴	۴۷
مالیات بر درآمد	(۴۵۳,۰۲۹)	(۲۷۵,۷۱۴)	۶۴
سود خالص	۳,۹۶۴,۳۲۸	۲,۷۳۶,۶۱۰	۴۵
سود هر سهم (ریال)	۷۹۳	۵۴۸	۴۵

نسبت‌های مالی

جدول ۳۰- نسبت‌های مالی

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹
نسبت‌های نقدینگی		
نسبت جاری	۲/۴	۲
نسبت‌های اهرم مالی (درصد)		
نسبت بدهی	٪۳۲	٪۳۴
نسبت‌های سودآوری (درصد)		
نرخ بازده جمع دارایی‌ها	٪۳۰	٪۳۳
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام	٪۴۴	٪۵۰
نسبت‌های سودآوری بر مبنای سهم		
سود هر سهم (EPS) - ریال ^۸	۷۹۳	۵۴۷
سود نقدی هر سهم (DPS) - ریال ^۹	۸۰*	۷۵
جریان نقدی هر سهم - ریال ^{۱۰}	۸۶۰	۵۲۴

* پیشنهاد هیئت مدیره

^۸ سود هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

^۹ سود نقدی هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

^{۱۰} جریان نقدی هر سهم، بر اساس آخرین سرمایه ثبت شده محاسبه و لحاظ شده است.

درآمد حاصل از کارمزد معاملات

در سال ۱۴۰۰ ترکیب درآمد کارمزد حاصل از معاملات به شرح جدول ۳۱ می باشد:

جدول ۳۱- سهم گروه های کالایی بازار فیزیکی و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در درآمد حاصل از کارمزد معاملات (میلیون ریال)

سال ۱۳۹۹		سال ۱۴۰۰		شرح
سهم	مبلغ کارمزد	سهم	مبلغ کارمزد	
(درصد)	(میلیون ریال)	(درصد)	(میلیون ریال)	
۴۳	۱,۱۰۳,۹۳۶	۴۷	۲,۰۰۱,۸۰۷	محصولات صنعتی و معدنی
۵۰	۱,۲۶۹,۲۹۴	۴۸	۲,۰۶۶,۳۴۳	محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی
۰/۱۰	۲,۶۰۲	۰/۰۲	۷۵۸	محصولات کشاورزی
۰/۵۴	۱۳,۶۳۷	۱/۳۹	۵۹,۶۰۳	بازار فرعی
۰/۰۱	۳۲۶	۰	۰	اموال غیر منقول
۳/۱۴	۷۹,۶۷۱	۱/۶۳	۶۹,۸۸۶	قراردادهای آتی
۰/۰۴	۹۳۱	۰/۰۲	۷۲۷	قراردادهای اختیار معامله
۱/۵۳	۳۸,۸۴۰	۱/۲۰	۵۱,۴۵۳	گواهی سپرده کالایی
۰/۲۹	۷,۳۹۴	۰/۰۶	۲,۵۵۰	اوراق سلف موازی استاندارد
۰/۸۸	۲۲,۴۶۳	۰/۵۱	۲۱,۷۴۰	صندوق های سرمایه گذاری کالایی
۱۰۰	۲,۵۳۹,۰۹۴	۱۰۰	۴,۲۷۴,۸۶۷	جمع کل

اشخاص وابسته

معاملات انجام شده با اشخاص وابسته و مانده حساب های نهایی آنها طی سال مالی مورد گزارش به شرح جدول ۳۲ می باشد:

جدول ۳۲ - معاملات انجام شده با اشخاص وابسته و مانده حساب های نهایی آنها

ردیف	نام شخص وابسته	نوع وابستگی	مشمول ماده ۱۲۹	کارمزد معاملات	حق درج و پذیرش	حق عضویت	اجاره محل و سایر
مدیران اصلی شرکت و شرکت های اصلی آن	شرکت فولاد مبارکه اصفهان	عضوهیئت مدیره	✓	۲۹۸,۰۶۵	۱,۷۴۰	۰	۰
	شرکت ذوب آهن اصفهان	عضوهیئت مدیره	✓	۷۶,۸۴۳	۲,۸۹۳	۰	۰
	شرکت فولاد خوزستان	عضوهیئت مدیره	✓	۳۲,۳۱۱	۴۹۵	۰	۰
	شرکت کارگزاری بانک کشاورزی	عضوهیئت مدیره	✓	۰	۰	۱۰۰	۱۰
	شرکت کارگزاری سی ولکس	عضوهیئت مدیره	✓	۰	۰	۱۰۰	۳
	جمع			۴۰۷,۲۱۹	۵,۱۲۸	۲۰۰	۱۳
سایر اشخاص وابسته	شرکت کارگزاری آتی ساز بازار	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۸
	شرکت کارگزاری سینا	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۰
	شرکت کارگزاری بانک صنعت و معدن	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۲۶۲
	شرکت کارگزاری باهنر	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۶۲۹
	شرکت کارگزاری گنجینه سپهر پارت	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۳
	شرکت کارگزاری بازار سهام	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۷۸
	شرکت کارگزاری تدبیرگر سرمایه	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱,۰۴۱
	شرکت کارگزاری توسعه سرمایه دنیا	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۵۶۸
	شرکت کارگزاری مدبر آسیا	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۴۲
	شرکت کارگزاری نهایت نگر	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۲۴۶
	شرکت کارگزاری آفتاب درخشان خاورمیانه	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۳۳
	شرکت کارگزاری بانک صادرات ایران	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری بورس بیمه ایران	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۲
	شرکت کارگزاری کالای خاورمیانه	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۲
	شرکت کارگزاری مبین سرمایه	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۹۳۸
	شرکت کارگزاری صباتامین	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۱۵
	شرکت کارگزاری خبرگان سهام	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری ستاره جنوب	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری فارابی	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۰۳
	شرکت کارگزاری آپادانا	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۰۹
	شرکت کارگزاری توسعه کشاورزی	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۸
	شرکت کارگزاری توازن بازار	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۵۱۵

ردیف	نام شخص وابسته	نوع وابستگی	مشمول ماده ۱۲۹	کارمزد معاملات	حق درج و پذیرش	حق عضویت	اجاره محل و سایر
	شرکت کارگزاری بانک پاسارگاد	سهامدار	-	۱	۰	۱۰۰	۷۵
	شرکت کارگزاری صبا جهاد	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری ارگ هومن	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری بانک آینده	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۲۷
	شرکت کارگزاری پیشگامان بهرپرور	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۵
	شرکت کارگزاری پارس ایده بنیان	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری نمادشاهدان	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۳
	شرکت کارگزاری توانا	سهامدار	-	۰	۰	۱۰۰	۱۰۷
	شرکت تعاونی تهیه و توزیع فروشندگان آهن آلات تهران	سهامدار	-	۲,۱۳۶	۰	۰	۰
	شرکت صنایع مس شهید باهنر	سهامدار	-	۶,۲۴۲	۱۸۳	۰	۰
	شرکت کالسیمین	سهامدار	-	۴,۵۴۲	۲۴۶	۰	۰
	شرکت مجتمع فولاد خراسان	سهامدار	-	۳۰,۴۷۶	۳۴۵	۰	۰
	شرکت گروه صنعتی سپاهان	سهامدار	-	۳,۷۳۱	۰	۰	۰
	شرکت فولاد آذربایجان	سهامدار	-	۱۰,۶۵۴	۱۵۰	۰	۰
	شرکت تعاونی تهیه و توزیع آهن آلات (واحد مرکز)	سهامدار	-	۶۷۸	۰	۰	۰
	شرکت ملی سرب و روی ایران	سهامدار	-	۱,۲۷۸	۱۷۷	۰	۰
	شرکت فرآوری مواد معدنی ایران	سهامدار	-	۹۷۷	۱۵۰	۰	۰
	شرکت تولید روی بندرعباس	سهامدار	-	۳۷۰	۱۱۴	۰	۰
	شرکت مجتمع ذوب و احیاء روی قشم	سهامدار	-	۴۰۳	۱۵۰	۰	۰
	شرکت نورد لوله یاران	سهامدار	-	۱,۶۵۵	۰	۰	۰
	شرکت تعاونی اتحادیه مرکزی تعاونی های روستایی و کشاورزی ایران	سهامدار	-	۲۲	۰	۰	۰
	شرکت پروفیل پایا اصفهان	سهامدار	-	۶۸۸	۰	۰	۰
	شرکت فولاد غرب آسیا	سهامدار	-	۴,۶۲۵	۱۵۰	۰	۰
	شرکت ذوب روی بافق	سهامدار	-	۹۸۶	۱۵۰	۰	۰
	شرکت آلومینیوم ایران	سهامدار	-	۲۸,۶۷۹	۴۵۰	۰	۰
	شرکت سنگ آهن مرکزی ایران	سهامدار	-	۴۳۸	۱۹۵	۰	۰
	شرکت پتروشیمی بندرامام	سهامدار	-	۵۲,۵۵۷	۱,۱۹۶	۰	۰
	شرکت نفت سپاهان	سهامدار	-	۱۶,۰۵۶	۶۰۰	۰	۰
	شرکت پتروشیمی شازند	سهامدار	-	۴۹,۳۷۶	۲,۱۷۶	۰	۰
	شرکت فولاد هرمزگان جنوب	سهامدار	-	۱۰,۴۴۵	۱۵۰	۰	۰
	شرکت فولاد تاراز چهارمحال	سهامدار	-	۱۱,۲۳۸	۳۰۰	۰	۰

سایر اشخاص وابسته (ادامه)

شرح	نام شخص وابسته	نوع وابستگی	مشمول ماده ۱۲۹	کارمزد معاملات	حق درج و پذیرش	حق عضویت	اجاره محل و سایر
سایر اشخاص وابسته (ادامه)	شرکت سیمان ارومیه	سهامدار	-	۲,۸۴۳	۲۵۳	۰	۰
	شرکت بیمه البرز	سهامدار	-	۵۸	۰	۰	۰
	شرکت سرمایه گذاری ملی ایران	سهامدار	-	۳	۰	۰	۰
	شرکت بیمه ایران معین	سهامدار	-	۱۲	۰	۰	۰
	شرکت بانک کشاورزی	سهامدار	-	۰	۰	۰	۳,۳۴۲
	شرکت بانک آینده	سهامدار	-	۰	۱۰۰	۰	۲,۲۲۷
	شرکت تامین سرمایه سپهر	سهامدار	-	۳۷	۰	۰	۰
جمع				۲۴۱,۲۰۶	۷,۲۳۵	۳,۰۰۰	۱۰,۸۲۶
جمع کل				۶۴۸,۴۲۵	۱۲,۳۶۳	۳,۲۰۰	۱۰,۸۳۹

در معاملات با اشخاص وابسته:

الف- نرخ های مورد استفاده در محاسبه کارمزد معاملات، حق درج و پذیرش و حق عضویت بر اساس مصوبات هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس کالای ایران می باشد که با سایر اشخاص تفاوتی ندارد.

ب- مبلغ اجاره بهاء بر اساس مصوبه هیئت مدیره شرکت بورس کالای ایران تعیین و در قراردادهای اعمال شده است که با قراردادهای سایر اشخاص تفاوتی ندارد.

برنامه‌های سال ۱۴۰۱

اهم برنامه‌های راهبردی سال ۱۴۰۱ بورس کالای ایران به شرح ذیل اعلام می‌گردند:

- ✓ بازرگاری و بروزرسانی ساختار سازمانی شرکت بورس کالای ایران؛
- ✓ توسعه بازار گواهی سپرده کالایی از طریق محصولات صنعتی؛
- ✓ ایجاد درگاه‌های تحویل متمرکز از طریق شبکه انبارها در مراکز مصرف کالاها؛
- ✓ بکارگیری ابزارهای تامین مالی در زنجیره تامین جهت تسویه معاملات؛
- ✓ توسعه بازار فروش املاک و مستغلات؛
- ✓ توسعه بازار معاملات خودرو در بورس کالا؛
- ✓ راهاندازی سامانه ثبت و تایید عرضه توسط عرضه‌کنندگان؛
- ✓ بازطراحی و بهبود سازوکارهای حراج؛
- ✓ راهاندازی مجله علمی تخصصی بورس کالای ایران؛
- ✓ تعریف و راهاندازی صندوق‌های سرمایه‌گذاری کالایی جدید؛
- ✓ راهاندازی سامانه ارتباط با مشتریان بورس کالای ایران (CRM)؛
- ✓ ایجاد زیرساخت الکترونیک معاملات صادراتی در راستای تعاملات با گمرک و بانک مرکزی؛
- ✓ پیاده‌سازی مدیریت دانش؛
- ✓ راهاندازی سامانه تحویل؛
- ✓ راهاندازی سامانه امضای الکترونیک؛
- ✓ طراحی سامانه جدید مدیریت کارگزاران؛
- ✓ سامانه رسیدگی الکترونیک به اعتراضات.

پیشنهاد هیئت مدیره

هیئت مدیره ضمن تشکر از حضور مؤثر سهام داران محترم در جلسه‌ی مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹، تقاضا دارد با توجه به افزایش سرمایه شرکت که با هدف اجرای برنامه‌های توسعه‌ای شرکت در حوزه بازار فیزیکی، معرفی اوراق بهادار مبتنی بر کالای جدید، ادامه ساخت ساختمان جدید و... صورت خواهد گرفت، ضمن تصویب صورت‌های مالی با پیشنهاد تقسیم سود نقدی به مبلغ ۸۰ ریال به ازای هر سهم موافقت فرمایند.